

Končno poročilo o izvedbi elaborata “Tujejezična imena lokalov, obratov, poslovnih prostorov ter stališča Slovenije do njih”

Franc Marušič in Rok Žaucer
Univerza v Novi Gorici
(november 2009)

1 Namen.....	1
2 Raziskovalna vprašanja.....	2
3 Opis elaborata, metode, vzorca.....	3
3.1 Statistični pregled imen v Sloveniji obratujočih gostinskih lokalov	4
3.1.1 Vzorec	4
3.1.2 Metoda ocenjevanja 'slovenskosti' in rezultati	5
3.1.2.1 Črkovni nabor	5
3.1.2.2 Slovenska vrednost črk	6
3.1.2.3 Domač ali podomačen zapis	7
3.1.2.4 Poreklo naziva tipa lokala.....	7
3.1.2.5 Poreklo osrednjega/lastnoimenskega dela imena.....	9
3.1.2.6 Skladenski vzorec	10
3.1.2.7 Dodatni preverjani in nepreverjani kriteriji	10
3.1.3 Sklep.....	11
3.2 Rezultati in analiza vprašalnika o stališčih do tujejezičnih imen lokalov	12
3.2.1 Rezultati	13
3.2.1.1 Pomembnost imena lokala	13
3.2.1.2 Seznanjenost z zakonodajo in stališča do tujejezičnih imen lokalov.....	17
3.2.1.3 Vpliv vrste lokala na sprejemljivost tujejezičnega imena.....	22
3.2.1.4 Slovenskost kot dvo- ali večstopenjska kategorija	25
4 Sklep	30
Viri.....	32
Priloge:.....	33

1 Namen

Namen naročila za izvedbo študije “Tujejezična imena lokalov, obratov, poslovnih prostorov ter stališča Slovenije do njih” je bil, da Ministrstvo pridobi strokovno podlago za pomoč pri pripravi novelizacije zakonodaje na področju javne rabe slovenščine. Pridobitev tovrstne študije izhaja neposredno iz točk 4.1.2 (3. cilj, alineja d)) in 4.1.3 (8. cilj, alineja b)) parlamentarno potrjene *Resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2007-11*, naloga novelizacije *Zakona o javni rabi slovenščine (ZJRS)* in drugih sorodnih pravnih aktov pa med drugim izhaja tudi iz točke 4.1.1 (1. cilj, alineja a)) *Resolucije*.

V obrazložitvi naročila je bil eksplicitno izpostavljen 18. člen Zakona o javni rabi slovenščine, naveden spodaj.

18. člen

(imena obratov, lokalov in drugih poslovnih prostorov)

(1) Obrati, prodajalne, gostinski in drugi lokali ali drugi poslovni prostori, ki so poimenovani drugače kot z registriranim imenom ali firmo pravne osebe zasebnega prava oziroma z imenom in priimkom fizične osebe, so poimenovani v slovenščini.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se v imenu obrata, prodajalne, gostinskega in drugega lokala ali drugega poslovnega prostora lahko uporabljajo besede v tujem jeziku, če pomenijo mednarodno uporabljen izraz za posamezno vrsto poslovnega prostora, če vsebujejo tujo blagovno ali storitveno znamko ali če gre za krajše besedne zveze, ki so zaradi običajne rabe razumljive večini potrošnikov, če predstavljajo sestavni del celostne podobe.

(Zakon o javni rabi slovenščine)

2 Raziskovalna vprašanja

Pri oblikovanju pristopa k preučitvi naročene tematike sva postavila naslednjih pet raziskovalnih vprašanj.

1. Kakšno je na področju imen lokalov trenutno dejansko stanje?

Preučitev dejanskega trenutnega stanja se zdi predpogoj, da se morebitne novelizacije zakonodaje sploh lotimo. Vpogled v dejansko trenutno stanje namreč nudi možnost preverjanja, ali je zakonodajalec s trenutnim stanjem zadovoljen in ali je trenutna zakonodaja uspešna. Če je odgovor na obe vprašanji pozitiven, novelizacija morda sploh ni potrebna. Hkrati pa možnost preučitve dejanskega stanja slovenskosti imen lokalov seveda predpostavlja, da obstaja bolj ali manj trdna formula, s katero imena razvrščamo kot slovenska oziroma neslovenska.

2. Kako pomembno je ime lokala za samo delovanje lokala?

Relevantnost drugega vprašanja izvira neposredno iz zakonske regulacije imena lokalov: če se zakonodajalec odloči za zakonsko reguliranje imena lokalov, je smiselno, da se ob tem zaveda, ali sploh oziroma kako pomembno je ime lokala za samo delovanje lokala. Od tega je – seveda v povezavi s kaznovalnim režimom in prakso – nenazadnje odvisno tudi, ali sploh oziroma kako verjetno je, da bodo zakonska določila v praksi spoštovana. Še toliko bolj pomembno pa je zavedanje pomembnosti imena lokala za delovanje lokala v luči dejstva, da trenutna zakonodaja omejuje izbiro jezika imena lokalov od svoje uveljavitve, torej v primeru ZJRS od leta 2004, v primeru *Zakona o gospodarskih družbah (ZGD)* pa zares striktno oziroma z odpravljeno luknjo od leta 2006¹, nič pa ne določa glede imen lokalov, ki so bila registrirana pred uveljavitvijo teh aktov; za take lokale ti predpisi predvidoma ne morejo veljati, in če je tako, hkrati pa v teh aktih ni predviden npr. rok izenačitve pogojev za obe skupini lokalov, se postavlja tudi vprašanje pravičnosti zakonodaje.

3. Kakšen je pri nas odnos/stališče ljudi do tujejezičnih imen lokalov?

S tretjim raziskovalnim vprašanjem meriva neposredno na osrčje tematike, ki predstavlja cilj naročila, tj. "stališča Slovenije do tujejezičnih imen lokalov, ...".

¹ ZGD iz leta 1993 je jezik firme določal ohlapneje, oziroma izbire jezika ni omejeval pri dodatni sestavini imena.

4. Ali se sprejemljivost tujejezičnih imen lokalov spremeni glede na dodatne kriterije – tip lokala, kraj lokala, gostje lokala, ekonomski razlogi itd.?

Gostinski lokali se često vsaj delno specializirajo na tip postrežbe (tip prehrane, npr. kitajska hrana, in tip pijače, npr. koktajli). In če se lokal specializira npr. na ponudbo italijanske kuhinje, se zdi verjetno, da bo tudi impulz za privzetje italijanskega imena močnejši – ker je lokal izven območja, kjer ima italijanska kuhinja domicil, si mora gostinec za svojo italijansko kuhinjo pristnost in avtoriteto pač pridobiti nekako drugače. Če imamo pico torej za tipično italijansko hrano, se zdi verjetno, da bodo hoteli gostinci z italijanskimi imeni poudariti, da je njihova pica bližja italijanski pici in torej boljša od tistih pic, ki imajo običajna slovenska imena. Zato bi lahko bila sprejemljivost tujejezičnih imen večja, ko gre npr. za tujo kuhinjo, lahko pa bi bila tujejezična imena v takih primerih celo bolj sprejemljiva od domačih. Prav tako se gostinski lokali včasih profilirajo tudi z ozirom na geopolitičen izvor svoje ciljne klientele (npr. nočni klub z igralnim salonom v novogoriškem območju cilja na specifično klientelo). Tudi v tem primeru se zdi, da bi lahko tujejezičnost imen služila zelo jasnemu cilju, s temi pa bi se lahko spreminjala tudi sprejemljivost tujejezičnosti imen.

5. Kako širša javnost dojema slovenskost/neslovenskost imen? Ali gre za binarno opozicijo ali za skalo? Kateri elementi imena so bolj/manj pomembni pri določitvi imena kot slovenskega/neslovenskega?

Pri petem vprašanju izhajava iz ozadja zakonodaje, ki uzakonja rabo slovenščine, ob tem pa slovenščine večinoma ne definira in hkrati privzema jasno ločnico med imeni, ki so slovenska, in med imeni, ki niso slovenska (delno izjemo glede definiranja slovenščine predstavlja 'Navodilo o ugotavljanju jezikovne ustreznosti firme pravne osebe zasebnega prava oziroma imena fizične osebe, ki opravlja registrirano dejavnost, pri vpisu v sodni register ali drugo uradno evidenco' [od tu dalje NavoJezUs], ki podaja 10 kratkih meril slovenskosti, vendar se zdi, da to navodilo ureja le zapis t.i. firme, ne pa tudi zapisa imena lokala, ko ta ni enak firmi). Glede na to, da strokovno gledano vsaj na ravni posameznih besed in besednih zvez ločnica med slovenskim in neslovenskim nikakor ni zelo jasno in vsekakor ne preprosto binarna (prim. Marušič 2006), v sklopu petega vprašanja preverjava, kako koncept slovenskosti imen doživlja širša javnost. Če naj zakonodaja na tej točki deluje uspešno in uporabnikom dostopno oziroma če naj ne bo sprejeta z nasprotovanjem, namreč izvršni organi koncepta slovenskosti imen vsaj ne bi smeli interpretirati bolj ozko od splošne javnosti.

3 Opis elaborata, metode, vzorca

V elaboratu se omejujeva na imena gostinskih lokalov. To seveda pomeni deloma ožji domet rezultatov kot v naročilu omenjana imena “lokalov, obratov, poslovnih prostorov”, vendar se zdi za realnost izvedljivosti študije omejitev na podpodročje nujna. Ob predpostavki nujnosti omejitve študije na podpodročje predstavljajo imena gostinskih lokalov logično izbiro, saj gre med skupnim številom primerkov lokalov, obratov in poslovnih prostorov za podpodročje z relativno velikim deležem primerkov. Hkrati se zdi tudi, da s svojo občo prisotnostjo predstavljajo najbolj izpostavljeno podpodročje. Gostinski lokali so izmed vseh poslovnih prostorov najpogostejši oziroma jih imamo na prebivalca največ. To se lepo vidi po tem, da

imajo od vseh poslovnih prostorov najmanjše vasi tipično najprej gostilno, šele potem pošto in trgovino (ki je često enota verige, npr. *Tuš*, *Mercator*, *Spar*, kar jo dela z vidika imena tudi manj zanimivo, ker je nabor bolj omejen).

Ob tem sicer drži, da so med obrati medijsko često najbolj izpostavljena imena velikih trgovin, s katerimi se npr. skozi televizijske, panojske in druge oglase srečujemo dnevno. A spet gre pri tem pogosteje za imena verig, često tujih, in za imena, ki so enaka imenom podjetij ali blagovnih znamk, kar je v luči ZJRS/ZGD manj relevantno. Raznоразna druga podpodročja, npr. turistične agencije, pa bi nudila manjši vzorec; čim bi v vzorec zajeli več tipov obratov, npr. razne majhne trgovine, turistične agencije itd., pa bi dobili manj homogen in s tem manj medsebojno primerljiv vzorec, kot ga nudijo imena gostinskih lokalov.

Elaborat je sestavljen iz dveh delov. Prvi del (3.1) podaja statistični pregled deloma naključnega izbora imen v Sloveniji obratujočih gostinskih lokalov. Imena so razvrščena glede na več jezikovnih značilnosti, s čimer se ob ozadju trenutnih zakonskih predpisov ugotavlja dejansko stanje slovenskosti imen lokalov. Drugi del (3.2) je osnovan na vprašalniku o imenih gostinskih lokalov, ki je dodan k poročilu kot priloga. Rezultati vprašalnika tvorijo osnovo za preučitev stališč do tujejezičnih imen lokalov. V nadaljevanju detajlno opisuje vsak del posebej. Na koncu ponudiva še sklep (sekcija 4).

3.1 Statistični pregled imen v Sloveniji obratujočih gostinskih lokalov

Predpogoj, da se morebitne novelizacije zakonodaje sploh lotimo, se zdi preučitev dejanskega trenutnega stanja. Vpogled v dejansko trenutno stanje namreč nudi možnost preverjanja, ali je zakonodajalec s trenutnim stanjem zadovoljen in ali je trenutna zakonodaja uspešna. Če je odgovor na obe vprašanji pozitiven, novelizacija verjetno sploh ni potrebna (če se seveda ni pokazala kot potrebna zaradi tretjih razlogov, kot so npr. težave inšpektorske službe pri samem izvajanju zakonodaje, neusklajenost med različnimi zakonskimi akti ipd.).

3.1.1 Vzorec

V prvem delu vprašalnika zato podajava trenutno stanje glede slovenskosti imen lokalov. Za potrebe opisa stanja sva uporabila deloma naključen izbor imen lokalov, namreč vsa imena lokalov, ki so vnešena v popis na spletnem mestu Kulinarika Slovenija (www.kulinarika.net) in delen seznam lokalov s slovenskega turističnega portala <http://www.slovenia.info/>; skupaj to znese 226 imen lokalov.²

Pri naboru imen lokalov ne gre za format, v katerem so lokali vpisani v sodnem registru, temveč za format, v katerem so lastniki lokal sami vpisali v spletni seznam. Za vpis v npr. seznam na www.kulinarika.net je lastniku ponujeno polje 'ime lokala' (za razne dodatne informacije so na voljo dodatna polja), tako da je način zapisa imen lokalov, zbranih s takega seznama, morda še bolj informativen, kot bi bil ob seznamu iz sodnega registra. Predpostavljamo namreč lahko, da so lastniki ime svojega lokala v seznam vnesli tako (tj. s tistimi komponentami imena), s katerimi se želijo sami predstavljati v javnosti, neglede na dejanski zapis v sodnem

² Na spletu se najde tudi obsežnejše sezname, npr. na <http://www.finance.si/lokali.php> (dobrih 800 vnosov), vendar pilotni pregled ni pokazal, da bi z večjim vzorcem dobili bistveno drugačne rezultate. Na obsežnejših seznamih ravno tako ne zgleda relevantno manjši niti delež verjetno nenatančnih vnosov imena (tj. nenatančnosti, kot je vnos z imenom *Picerija Jaka*, ki se po spletnem iskanju lokala izkaže za napačnega, saj lokal na spletni domači strani imenujejo *Pizzeria Jaka*).

registru. Z vidika slovenščine v javni rabi in z vidika javne percepcije imen lokalov pa je bolj najpomembnejše ravno to, s kakšnimi imeni se lokali v javnosti dejansko predstavljajo. Za popoln opis stanja pa bi bilo seveda smiselno pregledati tudi stanje, kot ga odseva seznam iz sodnega registra.

3.1.2 Metoda ocenjevanja 'slovenskosti' in rezultati

Opravljanje pregleda stanja slovenskosti imen lokalov predpostavlja, da lahko imena delimo na slovenska in neslovenska oziroma ocenimo stopnjo njihove slovenskosti. Ker jasna delitev imen na slovenska/neslovenska, še posebej če upoštevamo tako občnoimenski kot lastnoimenski del imena lokala (npr. *Restavracija Sveta Gora*), brez dvoma ni mogoča (prim. Marušič 2006), sva opis stanja osnovala na razvrstitvi zbranih imen glede na 6 značilnosti, ki jih imamo v širokem pomenu besede lahko za jezikovne in za informativne glede slovenskosti/neslovenskosti. To so črkovni nabor, glasovna vrednost črk, domač oziroma podomačen zapis, poreklo naziva tipa lokala (tj. občnoimenskega dela imena), poreklo osrednjega/lastnoimenskega dela imena, skladijski vzorec; v grobem so to tudi merila, ki so omenjena v NavoJezUs-u. Rezultati so zbrani v Tabeli 1, v nadaljevanju pa razlagava vsakega od omenjenih kriterijev in rezultate na posameznih kriterijih.

Tabela 1:

Črkovni nabor	Slovenska vrednost črk	Domač ali podomačen zapis	Poreklo naziva tipa lokala	Poreklo osrednjega/lastnoimenskega dela imena	Skladijski vzorec
slovenski 214	ja 173	ja 177	slov. 172	slov. 76 = 33,63 %	desni 185 = 88,10 %
Tuj 12	ne 53	ne 49	neslov. 35 brez naziva 19	tuje 24 = 10,62 % ime 81 = 35,84 % kraj 22 = 9,73 %	levi 18 = 8,57 % pridevnik 6 = 2,86 % pomišljaj levi 1 = 0,48 %
Delež: slovenske 94,69 % tuje 5,31 %	Delež: ja 76,55 % ne 23,45 %	Delež: Ja 78,32 % Ne 21,68 %	Delež: slov. 83,09 % neslov. 16,91 %	tuj kraj 10 = 4,42 % zmišljeno/neznano 10 = 4,42 % črka/številka 3 = 1,33 %	enobesedna 16

3.1.2.1 Črkovni nabor

Preverjala sva, ali ime vsebuje črke slovenske abecede (*a – ž*) ali tudi črke tujih abeced (npr. *x, y, w, q, ć, đ, é, ü* itd.); to merilo je zapisano v drugem odstavku 3. člena NavoJezUs-a. Pod tuj črkovni nabor so torej šteje tudi črke, ki jih pri nas sicer poznamo npr. z osebnih izkaznic (npr. *ć, ü*), iz matematičnih formul (npr. *x, y*), z registrskih tablic ... Ocenjevala sva ime v celoti, torej tako opisni del kot lastnoimenski del. Čim je ime vsebovalo črko, ki ni del slovenske abecede, mu je bila na kriteriju črkovnega nabora pripisana oznaka 'tuj', sicer 'slovenski'. V ocenjevanje sva vključila vsa imena: črkovni nabor imena je bil torej ocenjen kot 'tuj', tudi če je tuje črke vseboval del imena lokala, ki ga predstavlja priimek in se po pravilih Slovenskega pravopisa

(Toporišič *s sod.* 2001; od tu dalje SP) torej ne podomačuje in bi tudi po ZJRS/ZGD ne bil sporen (npr. *Gostilna Kratochwill, Gostilna s prenočišči – Hoteli Winkler*).

Rezultat kaže, da je po kriteriju nabora črk velika večina imen, tj. 94,69 %, slovenska. Če bi iz rezultata vrednosti 'tuj' izločili še imena, ki jih v kategorijo 'tuj' uvršča neslovenska črka kot del lastnega imena (npr. *Restavracija Tiffany, Cutty Sark, Gostilna s prenočišči – Hoteli Winkler, Gostilna Kratochwill, Subway*) ali besede, ki so zabeležene v Slovarju slovenskega knjižnega jezika (npr. *jolly*), pa med 226 imeni lokalov po kriteriju nabora črk neslovenska ostajajo samo še tri imena (*Restavracija Calypso, Juicebox, Gostišče Wi-King*).³ Po kriteriju nabora črk je torej dejansko stanje med imeni lokalov bolj ali manj povsem v skladu z ZJRS/ZGD.

Glede na to, da nekaj imen z najinega seznama opisnega dela nima (npr. *As, Global, Cutty Sark, Subway*), bi se delež neslovenskih imen po kriteriju nabora črk načeloma lahko deloma povečal, če bi se ob tovrstnih imenih, ki so bila ocenjena kot 'slovenska' (npr. *As, Global, ne pa Cutty Sark, Subway*), pojavil opisni del, ki bi vseboval črke tujih abeced. Vendar je to precej neverjetno, saj se vsaj v najinem vzorcu v opisnem delu imen ni pojavil prav noben izraz, ki bi vseboval črke tujih abeced.

3.1.2.2 Slovenska vrednost črk

Preverjala sva, ali vrednost črk v imenu ustreza glasovni vrednosti, ki jo imajo te črke v slovenščini (prim. SP: 135-138); to merilo je zapisano v drugem odstavku 3. člena NavoJezUs-a. Pri tem kriteriju sva upoštevala vse sestavine imena (tako opisni/občnoimenski kot lastnoimenski del). Primer imena, ki vsebuje neslovensko vrednost črk, je npr. *Pizzerija Čuk*, kjer je dvojni *zz* izgovorjen kot [ts], ali *Restavracija Kaiser*, kjer je *s* izgovorjen kot [z]. Primer imena, ki vsebuje slovensko vrednost črk, pa je npr. *Okrepčevalnica picerija Soča*, kot tako pa bi bilo označeno tudi npr. ime *Picerija Nobile*, neglede na to, da *Nobile* verjetno ni slovenska beseda – če predvidevamo izgovor [nobile], je glasovna vrednost črk pač slovenska.

Rezultat kaže, da je glasovna vrednost črk v večini imen (76,55 %) slovenska. Pri tem je treba upoštevati tudi, da je ca. tretjina imen, ki po tem kriteriju padejo pod neslovenska (17), kot taka opredeljena samo zaradi vsebovanja sicer precej ustaljene besede *pizzerija/pizzeria*. In omeniti velja, da četudi SP sicer vsebuje le *pico*, ne pa *pizze*, pa pri raznih drugih besedah, ki se v dejanski rabi pogosto pišejo v nepodomačeni obliki, SP nepodomačeni zapis sprejema brez negativnih oznak (npr. *jazz* [džez], *pub* [pab], *joker* [džoker], *vivace* [vivače], *premier* [premje]); in ob tem ni prav samoumevno, da je pri *pizzeriji* samo zaradi neslovenske vrednosti črk smiselno govoriti o neslovenskosti besede. Hkrati delež imen, ki so po tem kriteriju opredeljena kot neslovenska, dvigujejo tudi lastna imena (npr. *Marco Polo* v imenu lokala *Restavracija Marco Polo*), ki jih po SP v slovenščini pač zapisujemo citatno; v luči te postavke bo rezultat deloma korigiran v naslednjem razvrstitvenem kriteriju.

Preden nadaljujemo z naslednjim razvrstitvenim kriterijem, pa je pomembno omeniti še, da sva pri ocenjevanju seveda lahko upoštevala le svoje ugibanje, kako se ime izgovarja. Npr. imenu *Bachus* sva pripisala neskladnost s slovensko glasovno vrednostjo črk, a bi bilo načeloma možno, da lastnik ime izgovarja kot [bats.hus], in v tem primeru je najina ocena napačna.

³ Nejasnosti pri določanju se kažejo pri imenih, za katera nisva mogla določiti, ali vključujejo lastno ime, npr. *Turška restavracija Yildiz Han*.

3.1.2.3 Domač ali podomačen zapis

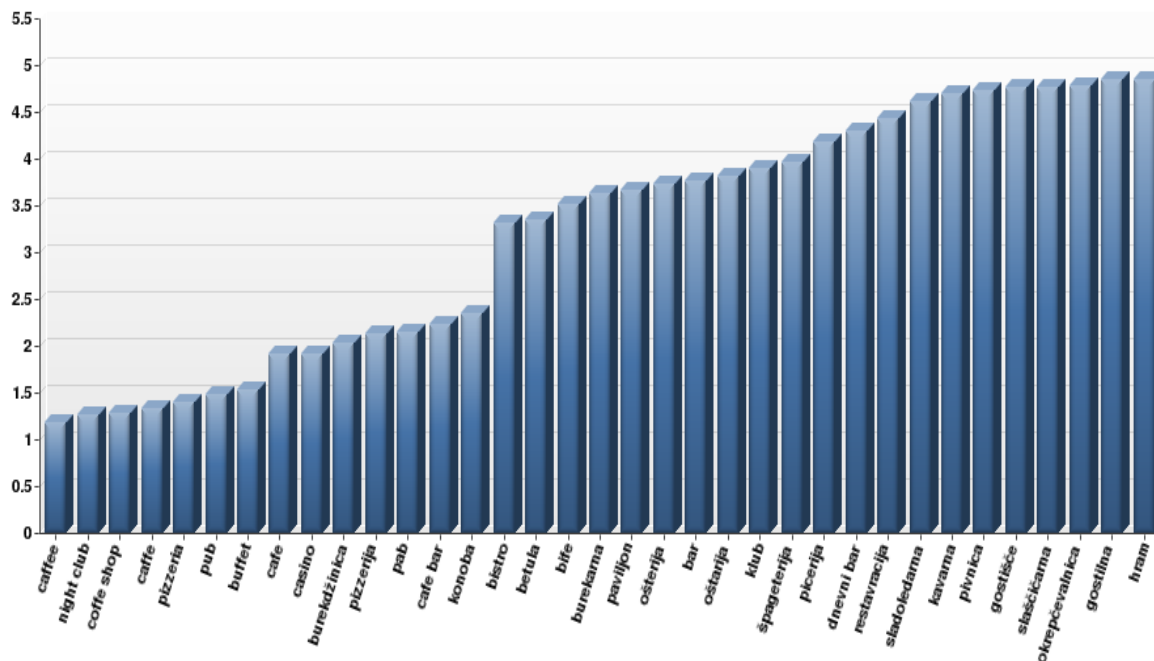
Preverjala sva, ali ime vsebuje podomačen zapis (npr. *bife*, *picerija*) oziroma zapis, ki že v svoji izvorni podobi ustreza podomačenemu/slovenskemu zapisu (npr. *bar*), ali pa vsebuje nepodomačen zapis (npr. *pizzerija*, *cafe*, *pub*); to merilo se deloma prekriva z enim od meril iz drugega odstavka 2. člena NavoJezUs-a. Motivacija za ta kriterij je domneva, da glede na to, da v slovenščini tujke v končni fazi običajno podomačimo tudi zapisno, podomačen zapis verjetno poveča občutek slovenskosti (glej tudi spodaj). Za ta kriterij so relevantna predvsem imena, ki ne vsebujejo lastnega imena (npr. ime osebe, kraja, blagovne znamke itd.), saj lastnih imen po SP v zapisu načeloma ne podomačujemo; skladno s tem sta npr. imeni *Gostilna Kratochwill* in *Restavracija Marco Polo* označeni kot zapisno podomačeni, imeni *Casa del Papa* in *Wi-King* pa kot nepodomačeni, ker pri njiju po najinem vedenju ne gre za lastno ime, ki smo ga prevzeli za ime lokala (četudi naj bi *Casa del Papa* in *Wi-King* potem delovala kot lastni imeni lokalov). Hkrati kot nepodomačeni štejeta tudi imeni *Bachus* in *Restavracija Calypso*, saj po SP starorimska/starogrška načeloma pisno podomačujemo.

Rezultat kaže, da je pretežna večina imen (78,32 %) zapisno podomačena. Ta delež bi bil še občutno večji, če bi izločili imena, ki so razporejena med zapisno nepodomačena le zaradi besede *pizzerija/pizzeria*, ki je tudi v nepodomačeni obliki v dejanski rabi precej ustaljena (prim. tudi diskusijo pri kriteriju Slovenska vrednost črk).

3.1.2.4 Poreklo naziva tipa lokala

Preverjala sva, ali je beseda, ki označuje tip lokala oziroma občnoimenski del imena lokala (npr. *Pizzerija* v *Pizzerija Harlekin*), slovenska ali neslovenska; to merilo usterza merilom iz drugega odstavka 2. člena NavoJezUs-a. Pri določanju sva si pomagala z oceno slovenskosti, ki sva jo zbrala z enovprašanjnim vprašalnikom, na katerega je prek spletnega vmesnika Qualtrics.com anonimno odgovarjalo 40 slovenskih govorcev, ki so slovenskost besed kot *bar*, *bife*, *restavracija* itd. ocenjevali na petstopenjski lestvici (*popolnoma neslovensko*, *še kar neslovensko*, *nekje vmes/niti niti*, *popolnoma slovensko*, *še kar slovensko*). Rezultati tega vprašalnika so podani v grafu, ki sledi vprašalniškemu vprašanju [33].

Vprašanje 33: *Prosimo napišite, kako slovenski oziroma neslovenski se vam zdijo naslednji nazivi vrst lokalov.*

Na podlagi rezultatov tega vprašalnika sva nazive za tip lokala razvrstila na slovenske in neslovenske; za prelomnico sva postavila vrednost 3, ki v grafu ponazarja odgovor *nekje vmes/niti niti*. Med dejanskimi imeni lokalov se je našlo še nekaj dodatnih nazivov tipa lokala, po katerih v vprašalniku nisva spraševala (npr. *penzion*), vendar se razporeditev teh ob upoštevanju zgornjih rezultatov ni zdelo prav vprašljiva. Kot slovenski so šteli naslednji nazivi za tip lokala: (*dnevni/kava/palačinka*) *bar*, *betula*, *bife*, *bistro*, *brunarica*, *burekarna*, *domačija*, *gostilna*, *gostišče*, *hotel*, *hram*, *kavarna*, *kebab*, *klub*, *okrepčevalnica*, *oštarija*, *oštarija*, *paviljon*, *picerija*, *pivnica*, *restavracija*, *sladoledarna*, *slastičarna*, *špageterija*, *športno društvo*, *turistična/izletniška kmetija*, *vinogradniški dom*, *zimski vrt*.

V zavesti govorcev se omenjene besede, ob različnih variantah zapisa, v povprečju očitno kar jasno delijo na bolj slovenske in manj slovenske. Od kod ta občutek izvira, bi bilo z gotovostjo izjemno težko ugotoviti. Precej verjetno se sicer zdi, da je pomembna etimologija, ki jo govorec posamezni besedi pripisuje (neglede na resničnost), pri izrazih, ki jim govorec pripisuje tujo etimologijo, pa so verjetno pomembni pogostost v že obstoječih imenih, datum prevzeta, podomačen zapis (*picerija* vs. *pizzeria*, *bife* vs. *buffet*) oziroma zapis, ki je že v izvorni obliki skladen z domačim zapisom (npr. *bar*), dejstvo, ali se posamezna beseda trenutno morda uporablja predvsem kot del imen (potencialno *pub*) ali tudi kot občnoimenski opis tipa lokala (npr. *bife*), in še kaj. Iz rezultatov vprašalnika se relativno jasno sicer kaže pomembnost podomačenosti zapisa (prim. ocene oblik *picerija*, *pizzerija*, *pizzeria*), kar potrjuje smiselnost kriterija podomačenosti zapisa.⁴

⁴ Seveda je možno, da bi bila oblika *pizzerija* ocenjena kot bolj slovenska, če oblika *picerija* sploh ne bi bila ponujena v presojo.

Nekaj imen je bilo glede razvrstitve po tem kriteriju problematičnih, ker ni bilo jasno, kateri del je mišljen kot lastnoimenski del imena in kateri kot opisni/občnoimenski del imena (npr. *Bar Pub hotel, Okrepčevalnica Cafe Oniks, TrueBar, Dnevni bar – Avto pub*).

Rezultat trenutnega stanja glede na kriterij porekla naziva tipa lokala kaže, da ima od imen lokalov, ki vsebujejo naziv tipa lokala (19 imen lokalov tega ni vsebovalo), pretežna večina (83,09 %) slovenski naziv tipa lokala. Velik del imen lokalov, katerih naziv tipa lokala je bil označen kot neslovenski, spet odpade na imena z besedo *pizzerija/pizzeria* (21 od 35).

3.1.2.5 Poreklo osrednjega/lastnoimenskega dela imena

Preverjala sva, ali je beseda, ki sestavlja osrednji/lastnoimenski del imena lokala (npr. *Splendid v Splendid bar, Alba v Restavracija Alba, Presta v Samopostrežna restavracija Presta*), slovenska ali neslovenska; tako kot prejšnje merilo se tudi to deloma prekriva z enim od meril drugega odstavka 2. člena NavoJezUs-a. Ker ta del imena lahko vsebuje tudi lastna imena, sva imena razvrstila po naslednjih kategorijah:

- slovensko (npr. *Presta v Samopostrežna restavracija Presta*)
- tuje (npr. *Juicebox, Nobile v Gostilnica in pizzeria Nobile*)
- ime (tj. osebno ime ali priimek, ime blagovne znamke itd.) (npr. *Gostišče Barbara, Subway*)
- kraj (tj. krajevno ime) (npr. *Ošterija Branik*)
- tuj kraj (tj. tuje krajevno ime) (npr. *Kitajska restavracija Peking*)
- zmišljeno/neznano (npr. *Istranova, Tingl v Restavracija s pizzeria Tingl*)
- črka/število (npr. *T v T bar, 300 v Klub 300*)

Omeniti velja, da ko gre za poimenovanje po lastnem imenu, ZJRS/ZGD dovoljujeta neslovenske sestavine. Prav tako ZJRS/ZGD dovoljujeta domišljajska imena.

Pri tem kriteriju se je pri razvrščanju pokazalo kot precej težavno določanje, za kaj pri posameznem lastnoimenskem delu imena gre. Pri več imenih lokalov je najina ocena tako lahko napačna, npr. imenu *Restavracija Alba* sva pripisala tuje poreklo osrednjega/lastnoimenskega dela imena (tj. *Alba*), to pa ob vedenju (in spletnem preverjanju), da gre za lokal v kompleksu novogoriškega *Hotela Park*, ki precej odkrito cilja predvsem na italijanske goste, in da je *alba* italijanska beseda za jutranjo zarjo. Vendar bi bilo načeloma možno tudi, da gre pri poimenovanju lokala z *Alba* za poimenovanje z osebnim lastnim imenom, saj se *Alba* uporablja tudi kot osebno ime in/ali priimek. Po drugi strani pa imenu *Pizzeria Montana* nisva pripisala tujega porekla osrednjega/lastnoimenskega dela imena (tj. *Montana*), in sicer pod domnevo, da gre za poimenovanje po krajevnem lastnem imenu ameriške zvezne države. Seveda pa je možno tudi, da je domneva napačna in da ne gre za poimenovanje po krajevnem lastnem imenu (prim. npr. ime gorniške trgovine *ProMontana*). Prav tako se kot precej poljubno izkaže ocenjevanje imen s kategorijo 'zmišljeno/neznano', saj je odvisno od ocenjevalčeve splošne razgledanosti, zavzetosti pri brskanju po spletu, poznavanja tujih jezikov, domišljije itd. Kot 'zmišljeno/neznano' sva npr. ocenila tudi ime *Global*, ker se oblika pojavlja kot del obstoječih slovenskih besed (npr. *globalizacija*) in bi torej lahko šlo za inovativnost na podlagi slovenščine; seveda pa bi bilo prav tako možno to ime razvrstiti v kategorijo 'tuje'. Omenjena precejšnja poljubnost pri razvrščanju pa ni prav nedolžna, če vemo, da gre za poljubnost pri razvrščanju med po ZJRS/ZGD dopustna in po ZJRS/ZGD nedopustna imena.

Rezultati kažejo, da gre pri večini lastnoimenskih delov imen lokalov ali za slovenska imena (33,63 %), za poimenovanja po lastnih imenih (49,99 %; ime+kraj+tuj kraj), za poimenovanja s črko/število (1,33 %) ali za za zmišljena/neznana poimenovanja (4,42 %). Na

po ZJRS/ZGD dopustna poimenovanja torej skupaj odpade 89,38-odstotni delež, oziroma velika večina.

3.1.2.6 Skladenjski vzorec

Preverjala sva, ali gre pri kombinaciji opisnega/občnoimenskega in lastnoimenskega dela imena lokala za skladdenjski vzorec z jedrom in levim neujemalnim prilastkom (npr. *Amadeus bistro*), z jedrom in desnim prilastkom (npr. *Bistro Beljan*) ali z jedrom in levim ujemalnim/pridevniškim prilastkom (*Dobenski hram*); to merilo ustreza enemu od meril iz drugega odstavka 3. člena NavoJezUs-a. Ko ne gre za pregibne pridevniške prilastke, daje SP, še posebej pa večinska lektorska praksa⁵, načeloma prednost vzorcem s prilastkom desno od jedra (npr. *Bistro Amadeus*) pred vzorcem s prilastkom levo od jedra (*Amadeus bistro*). Zdi se, da se tako vrednotenje sklada s preprostim večinskim stanjem v slovenskih besedilih na splošno, pa tudi z razliko v posplošenosti obeh vzorcev. Na podlagi tega bi lahko ime z 'desnim vzorcem' šteli za bolj tipično slovensko od imena z 'levim vzorcem'.

Pri razvrščanju se je sicer pokazalo nekaj težav. Npr. pri imenu *Caffe Dom* ni jasno, ali naj bi obe enoti skupaj delovali kot ime ali naj bi *Caffe* deloval kot opisni/občnoimenski del imena – zdi se, da se izraz *caffè* samostojno ne rabi ravno kot izraz za opis tipa lokala (??*A gremo v en caffè na pijačo?*). Pri *Dnevni bar – Avto pub* se sicer zdi, da naj bi *Avto pub* deloval kot lastnoimenski del celotnega imena in bi šlo s tem za ime z 'desnim vzorcem', a če se lastnik sicer uporablja le *Avto pub*, bi šlo za ime z 'levim vzorcem'.

Če enobesedna imena lokalov (takih je bilo 16) iz vzorca odštejemo, rezultat kaže, da velika večina imen pade v 'desni vzorec', tj. v kategorijo jedra z desnim prilastkom, kar je bilo šteto kot bolj tipično slovensko.

Se pa pri tem kriteriju pojavljata vsaj dva pomisleka. Prvič, omenjeni kriterij jemlje statistično večino napram statistični manjšini in na podlagi tega imena deli na tipično slovenska in ostala. Na podlagi manjšinskosti je vzorec torej opredeljen kot odklon na podlagi pogostosti, čeprav se mu v njegovem manjšinskem obsegu kvalitativno morda ne da očitati neslovenskosti. Težko bi tak vzorec torej absolutno izganjali tudi iz imen lokalov. In drugič, jasno je, da predstavlja tako vrednotenje kriterija veliko poenostavitev, saj ne upošteva razlik, ki jih marsikateri govorec čuti med zgledi, kjer je jedro npr. *bar*, in zgledi, kjer je jedro npr. *gostilna*, oziroma ne upošteva možnosti, da je levi neujemalni del ob elementih, kot sta *bar* in *pub*, dejansko interpretiran kot del zloženke, kar je manj verjetno ob elementih, kot je *gostilna/restavracija*. (Medtem ko imamo v vzorcem ime *Gregor bar* in *Victoria Pub*, imeni *Gregor restavracija/gostilna* in *Viktorija restavracija/gostilna* nista prav verjetni.)

3.1.2.7 Dodatni preverjani in nepreverjani kriteriji

Poleg zgoraj naštetih značilnosti, ki sva jih v pregledu upoštevala, sva kot postavke preskušala še nekaj drugih značilnosti, ki pa se v vzorcem niso izkazale kot dovolj relevantne in informativne.

En tak kriterij je bil besedotvorna tvorjenost oziroma izvor/etimologija nekorenskega besedotvornega dela, pri čemer je šlo za idejo, da bi lahko domače besedotvorno obrazilo besedo z izvorno tujim korenem (npr. *flaša*, *bar*) naredilo bolj slovensko (npr. *flaška*, *barček*) – ideja sloni na hipotezi, da vsaka nadaljnja stopnja tvorjenosti pomeni večjo stopnjo abstrakcije

⁵ Gre seveda le za najin vtis, a deljen s strani treh dejavnih lektorjev in treh učiteljev lektoriranja.

oziroma osamosvojenosti od korena (prim. Vidovič Muha 1988). Vendar se zaradi odsotnosti tvorjenk med imeni v najinem vzorcu kriterij preprosto ni izkazal za kakor koli uporabnega.

Še en tak kriterij je bila skladnost zapisa s pravopisnimi navodili SP-ja (tj. s pravilskim delom SP-ja); to merilo ustreza enemu od meril 3. člena NavoJezUs-a. Ta kriterij bi v najinem vzorcu od vseh ostalih izločil le peščico imen: *T bar* (SP bi priporočal zapis z vezajem), *Bin-bar* (po SP verjetno ni razloga za zapis z vezajem), *Wi-king* (po SP ni razloga za zapis z vezajem), *King's bar* (po SP ni razloga za zapis z opuščajem), *Zimski vrt Zamorc* (nestandardni zapis besedotvornega obrazila *-ec-*; brez opuščaja), *Pr' Jakov Met* (nestandardni zapis predloga *pri*, sicer z opuščajem; nestandardni sklanjatveni vzorec).⁶ Pa še tu za nekatera od naštetih imen ni jasno, ali jih je ob njihovi tujosti sploh smiselno ocenjevati glede na slovenski pravopis (npr. *King's bar*), pri drugih pa ni jasno, ali je smiselno njihovo nestandardnost jemati za kakršen koli kriterij slovenskosti, saj si danes verjetno nobena jezikovna zakonodaja ne bo privoščila (kot si tudi ne ZJRS in ZGD), da bi predpisovala ne le jezik ampak tudi zvrst posameznega jezika.

Na prvi pogled se zdi možen kriterij za ocenjevanje slovenskosti izrazov za tip lokala (*bar*, *bife*, *restavracija* itd.) tudi etimologija; to merilo se deloma prekriva z enim od meril iz 2. člena NavoJezUs-a. Vendar se hitro pokaže, da se tega kriterija ne da uporabiti na noben jasen način: naprimer za besedo *restavracija*, ki je bila v slovenščino prevzeta v 19. stoletju, preprosto nimamo druge besede. Hkrati pa bi govorci besedi *milo* in *kava* po vsej verjetnosti opredelili za bolj slovenski besedi kot *žajfa* in *kofe*, čeprav je *milo* v slovenščini kasneje prevzeta beseda kot *žajfa* in *kava* kasneje prevzeta beseda kot *kofe* (gl. Snoj 2003).

Dodatno možnost predstavlja npr. razdelitev imen glede na zabeleženost besed v kakšnem od eno- ali dvojezičnih slovenskih slovarjev, priročnikov s sezname besed (npr. SP, Besedišče slovenskega jezika, terminološki slovarji itd.), prisotnost v besedilnih korpusih (prim. Marušič 2006); to merilo ustreza merilu iz prvega odstavka 3. člena NavoJezUs-a. Vendar bi tak kriterij tako ali drugače lahko definiral samo *minimalni* nabor možnih besed, nikakor pa ne bi dodatnih možnih imen izključeval, saj ZJRS kot imena lokalov dopušča tudi lastna imena in izmišljena imena (torej neobstoječe besede). Prav tako je načeloma možen kriterij razdelitev glede na tvorjenost v skladu s slovenskimi besedotvornimi pravili (prim. Marušič 2006), vendar ob dopuščanju izmišljenih imen, pa tudi ob upoštevanju obstoja manj redovitih morfoloških procesov (npr. krnitev/(angl. 'clipping'), angl. 'blending', itd.), vsakršna izključevalna moč tudi pri takem kriteriju spet izpuhti.

3.1.3 Sklep

V sekciji 3.1 sva se posvetila pregledu dejanskega stanja glede slovenskosti imen gostinskih lokalov v Sloveniji. Medtem ko se zdi, da bi bilo določanje slovenskosti na stavčni ravni razmeroma enostavno, je ocenjevanje slovenskosti pri imenih lokalov vse prej kot enostavno, ker gre v najboljšem primeru za besedne zveze, lahko pa celo samo za posamezne besede. Vsak od uporabljenih kriterijev je uporaben kot indikator, hkrati pa noben ni uporaben kot edini kriterij, pa tudi s kombinacijo vseh kriterijev se nikakor ne zdi, da bi lahko prišli do neproblematičnih razvrstitev imen. Pri vsakem od ponujenih šestih kriterijev se je pokazala tudi kakšna težava in posledično nekaj poljubnosti pri razvrščanju imen na posamezne vrednosti (prim. tudi Marušič

⁶ Če bi ločevali imena na opisni del in pravi imenski del, bi v to kategorijo prišle še ime *Pipca* (sestavni del v *Pizzeria Pipca*), kjer bi šlo za nestandardni zapis besedotvornega obrazila *-ic-*, in morda *Tingl* (sestavni del v *Restavracija s pizzeria Tingl*), kjer bi se morda dalo trditi (če seveda ne gre za lastno ime), da bi bil standardni domači zapis take besede *Tingelj*.

2006). To kaže tudi na problematičnost meril v NavoJezUs-u oziroma na težavnost izvajanja NavoJezUs-a. Ob omejeni vrednosti, ki jo kriteriji razvrščanja vendarle nudijo, pa lahko sklenemo, da je po vsakem od kriterijev pretežna večina imen slovenskih.

3.2 Rezultati in analiza vprašalnika o stališčih do tujejezičnih imen lokalov

V tej sekciji se posvečava predvsem stališčem, ki jih v Sloveniji gojimo do imen lokalov. Raziskavo sva opravila s pomočjo ankete, ki je dodana k poročilu kot priloga. Anketa je imela 32 vprašanj, odgovarjanje je anketirancem vzelo v povprečju 15 minut (modus izpolnjevanja ankete je 14 minut). Anketa je bila postavljena na spletnem portalu Qualtrics.com, ki poleg same izvedbe anketiranja omogoča tudi nekaj osnovne statistike dobljenih rezultatov. K izpolnjevanju ankete sva vabila z elektronskimi sporočili, preko Facebooka in s pomočjo samoprikaznega okvirčka na domači strani jezikovne svetovalnice ŠUSS. Anketo je do dneva zbiranja podatkov izpolnilo 182 anketirancev, ki so torej upoštevani v rezultatih. Anketa je za odgovarjanje še vedno odprta, tj. izpolnjevanje je še vedno možno. Ker pri nobenem od vprašanj odgovor za nadaljevanje vprašalnika ni bil obvezen, so odgovorjanci kakšno vprašanje sem in tja izpustili, tako da je vsota vseh odgovorov običajno manjša kot 182.

Starostna struktura anketirancev je prikazana spodaj v Tabeli/grafu 2. Glede na to, da je skoraj 70 % anketirancev starih od 18 do 35 let, delež starejših od 55 pa je sploh nizek, vzorec ni najbolj uravnotežen in reprezentativen za relativno staro populacijo Slovenije.

Tabela/graf 2

#	Starostna skupina	Št. Odg.	%
	Pod 18	0	0 %
	18 - 25	66	37 %
	26 - 35	57	32 %
	36 - 55	47	26 %
	Nad 55	8	4 %
	Skupaj	178	100 %

Skladna s starostno strukturo anketirancev je tudi struktura glede na trenutni zaposlitveni status, kar spodaj prikazuje Tabela/graf 3. Ob tem, da je skoraj 95 % anketirancev starih od 18 do 55 let, ne preseneča, da je prek 90 % anketirancev ali študentov ali zaposlenih, in da je delež kategorije Drugo, ki verjetno vključuje pretežno upokojene in nezaposlene, le 4 %. Ob strukturi populacije Slovenije glede na trenutni zaposlitveni status je torej vzorec s tega vidika primerljivo neuravnotežen kot glede na starostno strukturo.

Tabela/graf 3

Trenutni status	Št. Odg.	%
Dijak	0	0 %
študent	72	40 %
zaposlen	93	52 %
Drugo	14	8 %

Skupaj		179	100 %
--------	--	-----	-------

Tabela/graf 4 pa prikazuje izobrazbeno strukturo anketirancev. Dobrih 60 % anketirancev ima končano višjo šolo ali univerzo, skoraj vsi ostali anketiranci, ki so dosegli srednješolsko izobrazbo, pa so za povrh trenutno študenti (kot kaže primerjava Tabel/grafov 3 in 4). Z drugimi besedami, anketa zajema le populacijo, ki je trenutno na univerzi oziroma je univerzo že končala. To je to gotovo največja hiba v reprezentativnosti vzorca. Vendar gre hkrati pri ljudeh od 18 do 55 in pri univerzitetno izobraženih ljudeh verjetno za tisti del populacije, ki je do vseh vrst tujosti najmanj izključujoča, zato so stališča te skupine po svoje ravno najpomembnejša, saj gre v elaboratu za preučevanje stališč, ki bi ob novelizaciji zakonodaje lahko služila kot podlaga za zakonsko predpisovanje in omejevanje na občutljivem področju, ki se iz etničnega oz. jezikovnega protekcionizma hitro lahko preljuje v nacionalizem.

Tabela/graf 4

Končana izobrazba	Št. Odg.	%
Osnovna šola	0	0 %
Srednja šola	69	39 %
Višja šola ali univerza	110	61 %
Skupaj	179	100 %

3.2.1 Rezultati

3.2.1.1 Pomembnost imena lokala

Proti odgovoru na prvo raziskovalno vprašanje, 'Kako pomembno je ime lokala za samo delovanje lokala?', sva se odpravila z dvema neposrednima in tremi posrednimi vprašanji. Neposredni vprašanji o pomembnosti imena lokala sta bili vprašanji [14] in [15].⁷

[14] *Kako pomembno je za vas ime lokala, ko izbirate, kam iti na pijačo/večerjo/itd.?*

[15] *Kako pomembno je po vašem mnenju pri drugih ime lokala, ko izbirajo, kam iti na pijačo/večerjo/itd.?*

Anketiranci so po večini odgovarjali, da se jim zdi ime lokala pri odločitvi o obisku lokala nepomembno (glej tabelo/graf ob vprašanju [14] spodaj). Prek 60 % anketirancev je namreč ime lokala ocenilo kot precej nepomembno ali popolnoma nepomembno. Povprečna ocena nepomembnosti na lestvici od 1 do 5 je bila 3,77. Zanimivo je to, da anketiranci menijo, da je ime za druge ljudi pomembnejše kot za njih same, saj je le 52 % anketirancev odgovorilo, da je ime za druge precej ali popolnoma nepomembno, povprečna ocena nepomembnosti imena pri drugih pa je ravno tako nižja in znaša le 3,47 (na enaki lestvici 1-5) (gl. tabelo/graf ob [15] spodaj). Še vedno torej velja, da je ime lokala pri izbiri lokala nepomembno, se pa anketirancem

⁷ Vprašanja so oštevilčena s številko, ki so jo imela v anketi. Številko vprašanja v besedilu označujeva z oglatimi oklepaji, npr. [12].

zdi, da je ime bolj pomembno pri drugih kot pa pri njim samim. To je morda tudi posledica javne razprave, ki se vleče že vse od sprejetja prvega ZGD leta 1993. Razprava o stvareh, ki so ljudem po njihovi lastni oceni očitno nepomembne, se tem istim ljudem predvidoma zdi brezpredmetna; zato te isti ljudje seveda lahko sklepajo, da če razprava vendarle obstaja, mora to vsaj nekemu očitno biti zelo pomembno, in če to po lastni oceni niso oni sami, so to lahko le še drugi. Po drugi strani pa se lahko ljudje ravno zaradi zavedanja obstoja te javne razprave zavestno kontrolirajo in zase zanikajo pomembnost tega faktorja, obenem pa računajo, da drugi niso sposobni take samokontrole oz. se drugim ta samokontrola morda niti ne zdi pomembna.

Vprašanje 14: *Kako pomembno je za vas ime lokala, ko izbirate, kam iti na pijačo/večerjo/itd.?*

odgovor		št. odg.	%
Zelo pomembno		1	1 %
Precej pomembno		14	8 %
Niti pomembno niti nepomembno		50	28 %
Precej nepomembno		70	40 %
Popolnoma nepomembno		41	23 %
Skupaj		176	100 %

Vprašanje 15: *Kako pomembno je po vašem mnenju pri drugih ime lokala, ko izbirajo, kam iti na pijačo/večerjo/itd.?*

odgovor		št. odg.	%
Zelo pomembno		1	1 %
Precej pomembno		22	13 %
Niti pomembno niti nepomembno		62	35 %
Precej nepomembno		76	43 %
Popolnoma nepomembno		15	9 %
Skupaj		176	100 %

Vprašanji [14] in [15] sta bili vključeni tudi v primerjalni vprašanji o pomembnosti posamičnih prvin. Tudi tu se je ime lokala izkazalo kot nepomembno, in sicer s takorekoč identično povprečno oceno nepomembnosti 3,76 (na lestvici 1 - 5). Izmed ponujenih možnosti (poleg imena še vrsta ponudbe, kvaliteta postrežbe, ambient/notranja ureditev, lokacija, cene, in spremljevalna ponudba) je bilo ravno ime označeno kot najmanj pomembno. Poleg ponujenih možnosti so imeli anketiranci možnost pod Drugo pripisati še druge lastnosti. Vsem, ki so jih napisali, so v povprečju pripisali višjo pomembnost kot imenu (druge zapisane lastnosti so druge stranke, čistoča, kafenje, parkirišče in priporočila drugih).

Vprašanje 21: *Kako pomembne so za vas naslednje stvari pri izbiri gostinskega lokala?*

	Zelo pomembno	Precej pomembno	Niti niti	Precej nepomembno	Povsem nepomembno	št. odg.	Povprečna ocena
Vrsta ponudbe	109	59	3	2	0	173	1.41
Kvaliteta postrežbe	99	62	12	1	0	174	1.51

Ambient/notranja ureditev	74	88	12	1	0	175	1.66
Lokacija	52	105	15	1	2	175	1.83
Cene	52	86	35	1	1	175	1.93
Spremljevalna ponudba	18	52	68	31	6	175	2.74
Ime lokala	0	21	41	70	42	174	3.76

Tudi pri vprašanju o pomembnosti teh istih prvin za druge ljudi so anketiranci na lestvici najnižje postavili ravno ime (gl. tabelo/graf ob [22]). Enako kot zgoraj, kjer so se za druge ljudi izrekli, da dajejo imenu večjo pomembnost kot oni sami, je tudi tukaj povprečna ocena (ne)pomembnosti imena nižja kot pri vprašanju [21]. (Zanimivo je tudi, da se je po pomembnosti za odločitev obiska spremenil vrstni red prvin, saj je cena s petega mesta skočila na prvo mesto, a mnenja o škrčnosti sebe in drugih ni več predmet te raziskave – je pa tudi res, da so povprečne ocene pomembnosti prvih štirih prvin zelo skupaj in da je rezultat posledično nezanesljiv.)

Vprašanje 22: *Kako pomembne menite, da so drugim ljudem naslednje stvari pri izbiri gostinskega lokala?*

	Zelo pomembno	Precej pomembno	Niti niti	Precej nepomembno	Povsem nepomembno	št. odg.	Povprečna ocena
Cene	72	79	13	3	1	168	1.70
Vrsta ponudbe	78	72	16	4	1	171	1.70
Kvaliteta postrežbe	71	77	21	1	1	171	1.74
Lokacija	56	97	17	1	0	171	1.78
Ambient/notranja ureditev	41	87	36	5	1	170	2.05
Spremljevalna ponudba	23	70	61	14	1	169	2.41
Ime lokala	3	35	56	61	15	170	3.29

Če sodimo po neposrednih vprašanjih, je torej ime lokala pri odločitvi za obisk najmanj pomembno. Pri bolj posrednih vprašanjih pa se pokaže, da gre pri tem za ne povsem ustrezno (samo)predstavo in da ime neko vlogo vendarle ima. Vprašanja [13], [31] in [32] so bolj ali manj posredno preverjala, kako (ne)pomembno je ime lokala.

[13] *Ali bi se za obisk neznanega lokala odločili tudi na podlagi imena?*

[31] *Če bi imeli na izbiro spodnje kitajske restavracije, ki jih ne bi poznali, v katero bi se odločili iti na večerjo (označite z DA) oz. v katero gotovo ne bi šli (označite z NE).*

[32] *Katera imena bi vas motila kot imena kakršne koli restavracije?*

Vprašanje [13], ki je še vedno precej neposredno in je predvsem zastavljeno izven konteksta dejanskih imen, ima z zgornjimi vprašanji tudi precej podoben rezultat, saj se je še vedno več kot polovica anketirancev (53 %) izrekla, da se za obisk lokala ne odločajo na podlagi imena lokala.

Kot je bilo omenjeno zgoraj, je pri vprašanju [14] odgovor, da je ime precej oziroma popolnoma nepomembno pri izbiri imena lokala, ponudilo 63 % anketirancev.

Vprašanje 13: *Ali bi se za obisk neznanega lokala odločili tudi na podlagi imena?*

odgovor	št. odg.	%
Da	56	32 %
Ne	93	53 %
Ne vem	28	16 %
Skupaj	177	100 %

Zanimivejša pa sta rezultata vprašanj [31] in [32], zastavljenih posredno prek odločanja o dejanskih imenih, saj se zdi, da nasprotujeta jasnim rezultatom gornjih vprašanj [13], [14], [15], [21] in [22]. Če sodimo po odgovoru na vprašanje [31], namreč polovica vprašanih ne bi odšla v kitajsko restavracijo, ki bi se imenovala 'Gostilna Stari Tišler' (gl. tabelo/graf ob [31]). Ravno tako je tudi ime 'Pri hrastu' po mnenju anketirancev prej neprimerno kot pa primerno ime za kitajsko restavracijo. Sodeč po teh dveh rezultatih so imena torej vendarle pomembna, saj vsaj za dve imeni velja, da ob njih ljudje ne bi hoteli jesti kitajske hrane. Po drugi strani pa je tudi res, da je na isto vprašanje 70 % vseh anketirancev (128 od 182) odgovorilo, da ime zanje ni pomembno in da bi izbrali na podlagi izgleda. Rezultati si torej vsaj deloma nasprotujejo ne le med vprašanji temveč tudi znotraj enega samega vprašanja. (Predvidevava sicer, da bi, če bi imeli anketiranci pri tem vprašanju možnost odgovoriti tudi z 'ne vem', to možnost uporabili kar pogosto. Na to se da sklepati tudi po tem, da pri praktično vseh petih imenih kar številni anketiranci odgovora niti niso podali.)

Vprašanje 31: *Če bi imeli na izbiro spodnje kitajske restavracije, ki jih ne bi poznali, v katero bi se odločili iti na večerjo (označite z DA) oz. v katero gotovo ne bi šli (označite z NE).*

	Možnosti	Da	Ne	št. odg.
1	Veliki kitajski zid	133	11	144
2	Beijing	102	30	132
4	Kim Lung	70	49	119
3	Pri hrastu	54	73	127
5	Gostilna Stari Tišler	41	89	130
6	Izbral bi po izgledu/urejenosti/itd. Pri izbiri gostilne ime zame ne igra vloge.	128	12	140

V kontekstu zgoraj povzetih stališč, da ime lokala ni pomembno, pa je morda še bolj zanimivo vprašanje [32], kjer je le 32 % anketirancev odgovorilo, da jih ne bi motilo nobeno od naštetih imen, medtem ko je preostalih 68 % odstotkov kot motečo obkrožilo vsaj eno možnost (več med njimi pa celo vse naštete). Dva odgovorjalca sta pod Drugo dodala še nekaj imen, ki bi jima bila kot imena lokalov moteča, in sicer *Aušvic*, *Hitler*, *Dachau*, *pri pedru*.⁸ Kljub temu, da je

⁸ Pri imenih podjetij ZGD tovrstna imena verjetno sankcionira v 17. členu, ki prepoveduje imena, ki "nasprotujejo zakonu ali morali". 18. člen ZJRS, ki določa imena obratov, lokalov in drugih poslovnih prostorov, česa takega ne vsebuje.

izven konteksta konkretnih možnih imen zase večina anketirancev menila drugače, se izkaže, da so imena torej načeloma vendarle lahko pomembna in tudi moteča za večino; je pa tudi res, da je prag nesprejemljivosti očitno precej visok. Imena, ki so nesprejemljiva oz. moteča za večino, so namreč zelo daleč od običajnih imen slovenskih lokalov oziroma od tega, česar so anketiranci iz vsakdanjega življenja vajeni. Nadalje seveda ugibava, da bi bila sprejemljivost imen iz vprašanja [32] drugačna, če bi v anketo dodala informacijo, da je 'Angakkuq' inuitsko ime za njihovega šamana oz. vrača, da je 'Szucsich' madžarski zapis sicer slovanskega priimka Sučić, ki je dejansko v uporabi na Gradiščanskem Hrvaškem, in da je 'Nycz' ravno tako priimek, izvorno poljski.

Vprašanje 32: *Katera imena bi vas motila kot imena kakršne koli restavracije?*

	št. odg.	%
Angakkuq	61	36 %
Nič od naštetega	54	32 %
Bar Szucsich	46	27 %
Nycz	45	26 %
Drugo	2	1 %
odgovarjalcev	170	100 %

Odgovor na prvo raziskovalno vprašanje je torej, da ime sicer ni posebej pomembno, da pa lahko postane moteče, če se precej odmakne od ustaljenih imen oziroma nasprotuje našim pričakovanjem, kakšno bi ime moralo biti. Sodeč po odgovorih na vprašanje [31], očitno obstajajo imena, ki so za določen tip gostinskega lokala primerna oziroma neprimerna, o čemer bova govorila bolj obširno ob anketnih vprašanjih [26] do [30].

3.2.1.2 Seznanjenost z zakonodajo in stališča do tujejezičnih imen lokalov

Osrednji del tega elaborata je zgoraj omenjeno raziskovalno vprašanje 2, tj. "Kakšen je odnos/stališče Slovencev(/anketirancev) do tujejezičnih imen lokalov?". S tem v zvezi sva želela najprej izvedeti, ali anketiranci sploh vedo, kako je urejeno področje imen lokalov v Sloveniji. Vprašala sva jih, ali vedo, da to področje ureja zakon, in ali se s takšnim zakonom strinjajo.

Kot je razvidno iz tabele/grafa ob vprašanju [17] spodaj, večina anketirancev ne le ve, da je jezik imen lokalov pri nas urejen zakonsko, ampak očitno tudi ve, da je z zakonom predpisano, da morajo biti imena lokalov, razen v predpisanih izjemnih primerih, slovenska.⁹

Vprašanje 17: *Ali ste vedeli, da Zakon o javni rabi slovenščine predpisuje, da morajo biti, razen izjemoma, imena lokalov slovenska?*

odgovor	št. odg.	%
Da	95	54 %
Ne	82	46 %
Skupaj	177	100 %

⁹ Ob tem vprašanju je problematičnost vzorca, ki vsebuje samo študente in visoko/višje izobražene anketirance, verjetno najbolj pereča.

Zanimivo pa je nasprotovanje odgovorov na vprašanji [18] in [16] (gl. tabeli/grafa ob [18] in [16] spodaj). Sodeč po odgovorih na vprašanje [18], ki se nanaša neposredno na predpis ZJRS-ja, omenjen v predhodno odgovarjanem vprašanju [17], se namreč večina anketirancev s takim zakonom strinja, torej se strinjajo tudi s predpisom, da morajo biti imena lokalov slovenska. Ravno v nasprotno smer pa grejo odgovori na vprašanje [16], kjer se je več anketirancev odločilo, da se jim ne zdi potrebno, da jezik imen lokalov uravnava zakon.

Vprašanje 18: *Ali se s takšnim zakonom strinjate?*

odgovor	št. odg.	%
Da	90	51 %
Ne	69	39 %
Nimam mnenja	18	10 %
Skupaj	177	100 %

Vprašanje 16: *Ali se vam zdi potrebno, da je jezik imen lokalov uravnavan z zakonom?*

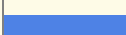

odgovor	št. odg.	%
Da	76	43 %
Ne	83	47 %
Nimam mnenja	17	10 %
Skupaj	176	100 %

Iz tega se morda lahko sklepa na neodločenost anketirancev glede vprašanja imen lokalov oziroma na zahtevnost samega področja imen lokalov. Po drugi strani bi lahko iz tega nasprotovanja seveda sklepali tudi na nedoslednost anketirancev in s tem na manjšo zanesljivost celotne ankete; vendar ker pri večini posameznih vprašanj vrednosti odgovorov niso razporejene naključno, za ta sklep vendarle nimamo pravega razloga. Zato je verjetnejša interpretacija rezultatov na vprašanja [16], [17] in [18] ta, da gre pri vprašanju stališč do tujih imen lokalov za precej mejno vprašanje, kjer stališča niso zelo jasna, opredelitve posameznika za eno ali drugo smer pa so lahko verjetno osnovane na raznoraznih poljubnih asociacijah na posamezne primere in izkušnje iz dejanskega življenja ali pa na splošnih stališčih in opredelitvah posameznika glede tem, ki jih ta smatra za obdelovani temi sorodne (npr. mnenje o morebitni ogroženosti slovenščine, slovenske kulturne dediščine, slovenske etnije ipd.). To velja še toliko bolj, ko gre za preverjanje stališč oziroma spraševanje po mnenju izven konteksta konkretnih primerov.

Pri vprašanju [23], kjer sva anketirancem ponudila celo vrsto možnosti, da povejo, zakaj jih tuja imena lokalov motijo, jih je le 45 % odgovorilo, da jih neslovenska imena lokalov ne motijo, preostalih 55 % pa je navedlo razloge, zakaj jih taka imena motijo (gl. tabelo/graf ob [23] spodaj). Kot je razvidno iz tabele/grafa, sta med prvimi tremi razlogi, zakaj so neslovenska imena moteča, dva precej racionalna razloga – tuje ime je namreč lahko moteče, ker ne vemo, kako ga izgovoriti, ali ker ne vemo, kaj ime pomeni. Kar se tiče izgovorjave, nam ni treba iti prav daleč, da bo povprečen prebivalec Slovenije tudi ob strogo lokalnih značilnostih popolnoma zgubljen: dovolj je iti do Lendave oz. na dvojezično območje v Prekmurju, kar se lepo vidi tudi iz zgoraj predstavljenega vprašanja [32], kjer je po madžarskem pravopisu zapisano ime Sučić, tj. Szucsich, dobilo precej negativnih glasov. Drugi najpogosteje navedeni razlog

nepriljubljenosti tujih imen pa je malo bolj iracionalen, podobno velja tudi za četrty in peti razlog. Med dodatnimi razlogi, zakaj jih neslovenska imena motijo, so anketiranci pod Drugo najpogostejše navedli razloge, kot je to, da je tuje ime lokala izbrano zaradi “fensarije”, da je tuje ime lokala izbrano zato, ker lastniki mislijo, da je bodo s tem “kul”, ekstravagantni in drugačni”, dejansko pa naj bi tako ime izražalo le “agrarni snobizem” in kazalo na “lenobo in pomanjkanje idej za ustvarjanje zanimivih slovenskih imen” – občutek skratka, da gre za nepotrebno ‘afnanje’.

Vprašanje 23: *Če vas neslovenska imena pri lokalih v Sloveniji motijo, navedite, kaj vse vas pri takih imenih moti? (Odključajte vse relevantne postavke.)*

odgovor		št. odg.	delež
Neslovenska imena lokalov me ne motijo.		75	45 %
Moti me, če ne vem, kako naj ime izgovorim.		57	35 %
Moti me, da so tuja (rad bi videl, da so imena lokalov slovenska).		49	30 %
Moti me, če imena ne razumem, ker jezika imena ne poznam (dovolj dobro).		34	21 %
Tuja imena me motijo, ker se s tem kaže uslužnost do tujcev.		31	19 %
Tuja imena me motijo, ker ogrožajo slovenščino.		31	19 %
Moti me, da: / Tuja imena me motijo, ker:		27	16 %
Tuja imena spodbujajo tujce, da uporabljajo svoj jezik – odvrača jih od tega, da bi se naučili slovensko.		25	15 %
Tuja imena me motijo, ker ne maram tujine.		2	1 %

Pri vprašanju [24], kjer sva anketirance spraševala, zakaj mislijo, da imajo lokali lahko tudi neslovenska imena, je le 20 % anketirancev napisalo, da se jim ne zdi prav, da imajo lokali tudi neslovenska imena (gl. tabelo/graf ob [24] spodaj). Drugi so svoje razloge razpršili med štiri vnaprej podane možnosti, med katerimi je najpogostejša, da je to stvar lastnikove svobodne odločitve, kar meni kar polovica vseh anketirancev. Pogosta razloga pa sta še, da to odraža odprtost naše družbe ter da to poveča raznolikost imen lokalov. Na eni strani imamo torej trditev večine anketirancev, da jih tuja imena motijo (prim. [23]), na drugi strani pa imamo mnenje večine anketirancev, da imajo lahko lokali tudi neslovenska imena (prim. [24]). Če temu dodamo še rahlo neopredeljena oziroma rahlo nasprotujoča si mnenja o tem, ali naj se jezik imen predpisuje zakonsko (prim. [16], [17], [18] višje), dobimo precejšnjo zmedo.

Vprašanje 24: Če se vam zdi prav, da imajo lokali lahko tudi neslovenska imena, navedite, zakaj. (Odključajte vse relevantne postavke.)

#	odgovor		št. odg.	%
2	To se mi zdi prav, ker je to stvar lastnikove svobodne odločitve.		81	50 %
4	To se mi zdi prav, ker to odraža odprtost naše družbe.		57	35 %
3	To se mi zdi prav, ker to poveča raznolikost imen lokalov.		45	28 %
1	To se mi ne zdi prav.		33	20 %
6	To se mi zdi prav, ker:		29	18 %
5	To se mi zdi prav, ker lahko to lastniku pomaga pri večjem obisku lokala.		22	14 %

Med ostalimi razlogi, zakaj je prav, da imajo lokali lahko tudi tuja imena, so anketiranci pri [24] najpogosteje (23 od 29 odgovorov) napisali, da je to prav, ko gre za tuja podjetja, ki imajo pri nas odprte podružnice. Franšize so omenili tudi trije anketiranci pri vprašanju [23]; napisali so namreč, da jih ne motijo podružnice tujih verig, motijo pa jih, če imajo tuja imena slovenski lokali. Na nek način je taka pozicija seveda nenavadna: če tuje ime vsaj na več kot le lokalnem odru predstavlja kakršno koli prednost, kar so izpostavili nekateri anketiranci, ni prav jasno, zakaj bi to prednost omogočali tujim podjetnikom ne pa domačim. Če kaj, bi od domače države pričakovali ravno nasprotno, tj. dodatno podpiranje domačih podjetnikov.

Problema tujih franšiz se dotika tudi vprašanje [19] (gl. spodaj). Tu se je znova pokazalo, da večina anketirancev meni, da imena tujih podjetij, ki v Sloveniji odprejo podružnico, ni smiselno prevajati v slovenščino. Vprašanje [19] ima štiri podvprašanja, eno splošno in tri, ki so vezana na konkretne primere. Pri splošno zastavljenem vprašanju je 65 % anketirancev odgovorilo, da se jim v Sloveniji prevajanje tujih blagovnih znamk po vzoru konkretnega primera iz Québeca ne zdi smiselno. Pri konkretnem vprašanju o prevajanju imena verige *Kentucky Fried Chicken*, ki v Sloveniji po najinem vedenju *ni* prisotna, v npr. *Kentuckyjski ocvrti piščanec*, se ta odstotek zmanjša na 59 %, obenem pa se s 23 % na 26 % poveča delež tistih, ki menijo, da bi bilo to smiselno. Zelo zanimivo pa je, da se pri tretjem vprašanju, ko na konkretnem domačem primeru sprašujeva po smiselnosti takega preimenovanja – namreč preimenovanja lokalov verige *Marché*, ki je pri nas prisotna (na avtocestnih postajališčih), v recimo *Tržnica* – pa se delež tistih, ki se s preimenovanjem ne strinjajo, poveča tako z oziroma na prej omenjeno splošno vprašanje kot z oziroma na prej omenjeno konkretno vprašanje s primerom, ki je v Sloveniji sicer izmišljen. Tu se proti preimenovanju izreče 72 % anketirancev. Delež anketirancev, ki se ne strinjajo s preimenovanjem lokalov oz. trgovin, je le malo nižji pri naslednjem vprašanju, kjer je govor o trgovinah *Drogerie Markt*, *Bauhaus* in *Turboschuh*.

Vprašanje 19: V večinsko francosko govoreči kanadski provinci Québec je ameriška veriga hitre prehrane 'Kentucky Fried Chicken' (KFC) svoje ime prevedla v 'Poulet Frit Kentucky' (PFK).

	Vprašanje	DA	NE	Ne vem	št. odg.
1	Ali je po vašem mnenju tako prevajanje blagovnih znamk smiselno?	23 %	65 %	12 %	177
2	Če bi ta veriga odprla podružnico v Sloveniji, ali naj se imenuje KOP (Kentuckyjski ocvrti piščanec oz. nekaj temu podobnega)?	26 %	59 %	15 %	177
3	Na avtocestnih postajališčih imamo verigo lokalov 'Marché'. Ali bi bilo prav/smiselno, da se ti lokali preimenujejo npr. v 'Tržnica'?	17 %	72 %	11 %	177
4	Kaj pa trgovine Drogerie Markt, Turboschuh in Bauhaus? Ali bi bilo prav, da se njihova imena prevedejo v slovenščino?	15 %	69 %	16 %	177

Tako kot iz zgornjih vprašanj [16], [17] in [18] lahko tudi iz vprašanja [19] potegnemo zaključek, da anketiranci nimajo vedno trdnih in jasnih stališč do tujejezičnih imen lokalov in njihovega podomačevanja ter da so njihovo splošna/načelna/razkontekstualizirana stališča lahko tudi v nasprotju s stališči, ki jih izražajo ob konkretnih primerih. Kako naj si drugače razlagamo dejstvo, da se nestrinjanje s prevajanjem imena razlikuje za 13 % med *Kentucky Fried Chicken – Kentuckyjski ocvrti piščanec* in *Marché – Tržnica*. (Možno je sicer tudi, da se anketirancem ne zdi smiselno zahtevati prevajanja pri nas že obstoječih imen, da pa so manj odklonilni do prevajanja imen gostinskih verig, ki k nam še niso prišle.)

Ker sva želela ugotoviti, kakšno je stališče anketirancev do prisotnosti tujega jezika tudi izven domene imena lokala, čeprav še vedno v tesno povezanem kontekstu, sva jih vprašala tudi o njihovem stališču do imen pic in koktajlov v lokalih. Imena pic in koktajlov namreč predstavljata dva tipa hrane oz. pijače, kjer se v dejanski rabi (npr. na menijih/cenikih) opaža ogromno variacije, kjer se verjetno pojavlja precej več tujih imen kot med imeni lokalov in kjer si lastnik lokala prav tako često sam izmišlja imena. Ker večina anketirancev ne meni, da bi morala biti imena pic in koktajlov v slovenščini, sklepava, da ne prav jasna želja po slovenskih imenih lokalov oz. nestrinjanje z neslovenskimi imeni lokalov ne izvirata (vsaj ne v celoti) iz zavračanja tujih jezikov. Očitno namreč obstaja del populacije, ki jih tuji jeziki ne motijo pri koktajlih in picah, hkrati pa jih motijo neslovenska imena lokalov.

Vprašanje 20: Ali bi morala biti po vašem mnenju imena jedi in pijač, recimo pic in koktajlov, v lokalih v Sloveniji slovenska?

	odgovor	št. odg.	delež
1	Da	61	35 %
2	Ne	96	55 %
3	Ne vem	18	10 %
	Skupaj	175	100 %

Imena lokalov so po eni strani sicer v javnosti prisotna širše, tj. tudi za tisti del javnosti, ki v lokal ne zaide ampak se z imenom lokala sreča npr. samo prek uličnega izveska, po drugi strani pa ima npr. picerija ime samo eno, na ceniku pa ima običajno celo vrsto imen pic, kar vsaj za tiste, ki v picerijo zaidejo, nudi precej več možnosti za izpostavljenost tujim jezikom. Ponovno se torej izkaže, da je vprašanje stališč do neslovenskih imen lokalov večplastno in precej

neulovljivo. Vsekakor je jasno, da ni mogoče govoriti, da so stališča do neslovenskih imen enoznačno taka in taka, in da ta problematika nikakor ni enostavno rešljiva s par jasnimi členi v krovnih ali področnih zakonih. To se je pokazalo pri vsakem od podsklopov vprašanj, ki sva jih pregledovala v te sekciji.

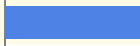

3.2.1.3 Vpliv vrste lokala na sprejemljivost tujejezičnega imena

Ena izhodiščnih hipotez elaborata je bila, da je problematika imen lokalov večplastna in da na vprašanje, ali je prav, da so (vsa) imena lokalov slovenska, ne moremo dobiti preprostega odgovora 'da'/'ne' (nenazadnje privzemanje te hipoteze izkazuje tudi ZJRS, ko krovnemu predpisu dodaja izjeme). Zato sva se vprašala, ali se morda sprejemljivost tujejezičnih imen lokalov spremeni, ko upoštevamo, za kakšen tip lokala gre. Tako sva sestavila serijo štirih vprašanj, v katerih sva spraševala, katera imena lokalov se zdijo ljudem primerna za restavracijo z italijansko kuhinjo, za restavracijo s kitajsko kuhinjo, za restavracijo z domačo gostilno in za picerijo.

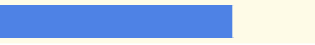

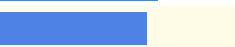
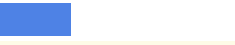

Pri vseh vprašanjih so se kot najprimernejša pokazala slovenska imena, kar ni presenetljivo, saj so se za slovenska imena lahko odločali tako tisti, ki jih tuja imena motijo, kot tisti, ki jih tuja imena ne motijo, za tuja imena pa so se seveda odločali le slednji. Kljub temu pa ne pridemo do sklepa, da so vsa slovenska imena pred vsemi tujimi. Tako so recimo za italijansko restavracijo (gl. vprašanje [26] spodaj) imena *Dolce vita*, *Giovanni*, *O sole mio*, pa tudi *Piazza del Papa* primernješe kot popolnoma slovenski imeni *Letni vrt* in *Pod zvezdami*, ki se kot imeni z vidika opisnega pomena obe zdita popolnoma nevtralni in kot taki po nekih absolutnih merilih vsekakor sprejemljivi. Podobne rezultate vidimo tudi pri vprašanju za kitajsko restavracijo (gl. tabelo/graf ob [27] spodaj).

Vprašanje 26: *Katera izmed spodnjih imen so primerna za restavracijo z italijansko prehrano v Sloveniji izven dvojezičnih območij? (Odkljukajte vsa imena, ki se vam zdijo primerna.)*

Odgovor	št. odg. (vseh 171)	%
Parmezanček	135	79 %
Pod oljkami	125	73 %
Boter	111	65 %
Špageti bar	106	62 %
Al Capone	89	52 %
Dolce vita	78	46 %
Giovanni	72	42 %
O sole mio	72	42 %
Calzone	65	38 %
Vittoria	64	37 %
Piazza del Papa	63	37 %
Allegro	62	36 %
Letni vrt	55	32 %
Pod zvezdami	51	30 %

Little Italy		51	30 %
Trieste		50	29 %
Mafioso		49	29 %
Sicily		48	28 %
Mafiozo		48	28 %
Sotto le stelle		44	26 %
Lakotnik		41	24 %
Soča		31	18 %
Monte nevoso		28	16 %
Costa del Sol		25	15 %
Piramida		20	12 %
Pri Štajercu		10	6 %
Kitajski zid		7	4 %
Paradise lost		5	3 %

Vprašanje 27: *Katera izmed spodnjih imen so primerna za restavracijo s kitajsko prehrano v Sloveniji? (Odključajte vsa imena, ki se vam zdijo primerna.)*

odgovor		št. odg. (vseh 170)	%
Kitajski zid		156	92 %
Zeleni zmaj		155	91 %
Jasminov vrt		113	66 %
Bambus		110	65 %
Sečuan		100	59 %
Vroči wok		99	58 %
Sedeči Buda		88	52 %
Chinatown		71	42 %
Chang Xing		68	40 %
Mao Cetung		63	37 %
Tibet		60	35 %
Sichuan		60	35 %
Suši		57	34 %
Sake		28	16 %
Happy Garden		16	9 %
Piramida		13	8 %
Pri hrastu		13	8 %
Pr' Jakov Met		4	2 %
San Francisco		3	2 %
Sotto le stelle		3	2 %

Seveda so za slovensko restavracijo primerna le slovenska imena (gl. tabelo/graf ob [28] spodaj), enaka imena, ki so bila nekje sredi seznama primernosti za italijansko restavracijo, pa so tukaj razumljivo prav pri dnu. Tako kot se primernost tujih imen dvigne, ko poimenujejo restavracijo z neslovensko hrano, primernost neslovenskih imen občutno upade, ko poimenujejo restavracijo s slovensko hrano.

Vprašanje 28: *Katera izmed spodnjih imen so primerna za restavracijo s slovensko prehrano v Sloveniji izven dvojezičnih območij? (Odključajte vsa imena, ki se vam zdijo primerna.)*

odgovor	št. odg. (vseh 171)	%
Stari pisker	145	85 %
Sokol	132	77 %
Pr' Jakov Met	126	74 %
Gostilna Pezdirc	124	73 %
Gurman	117	68 %
Makalonca	103	60 %
Nostalgija	93	54 %
Gostilna pri Jovotu	56	33 %
Dva zmaja	51	30 %
Gostišče Krstić	44	26 %
Zlati feniks	37	22 %
Boško Buha	28	16 %
Triglav Lunch bar	20	12 %
Konoba	14	8 %
OK Corral	10	6 %
Bachus	9	5 %
Vroči wok	8	5 %
Steak house Vrtojba	7	4 %
Casa del Papa	5	3 %
Via Bella	3	2 %

Večine anketirancev tuja imena ne motijo, se pa pokaže, da je sprejemljivost tujih imen povezana tudi s tipom gostinske ponudbe, saj se naprimer italijanskim imenom dvigne sprejemljivost, ko poimenujejo italijansko restavracijo, kitajskim pa, ko poimenujejo kitajsko. Tudi angleška imena so sprejemljivejša za restavracije s tujo hrano (preverjala sva le italijanske in kitajske restavracije) kot za restavracije s slovensko hrano. Neodvisna od jezika je smiselnost poimenovanja, na katero lastniki tako ali tako mislijo, ko si imena izmišljajo, kot pomembna pa se je pokazala tudi pri uporabnikih/najinih anketirancih (seveda je med imeni tudi s tega vidika še vedno precej nenavadnosti, recimo *Pizzeria 'Caffé de Paris'* v Novem Mestu, kjer je vprašljiva tako smiselnost poimenovanja picerije s *café* (še toliko bolj s po francoskem pravopisu

neustreznim *caffé*) kot poimenovanja picerije z imenom, ki gostu v misli priključuje Pariz, ali pa ribniški *Bar Pub hotel*).

Skozi te odgovore se kaže tudi precej ozko tradicionalno dojemanje družbe, kjer celo imena, kot je *Gostilna pri Jovotu*, ki odraža najobičajnejši vzorec imen slovenskih gostiln in ki izkazuje jasno slovensko obravnavanje imena (oblika *Jovotu*), očitno niso dobro sprejeta kot imena restavracij s slovensko prehrano, po vsej verjetnosti zgolj na podlagi nekdanjega geografskega izvora imena.

Končno pa je na vprašanje spremenljive sprejemljivosti tujih imen vezano tudi že zgoraj predstavljeno vprašanje [32], ponovljeno spodaj, kjer so se ljudje večinoma izrekli proti eni ali vsem ponujenim možnostim.

Vprašanje 32: *Katera imena bi vas motila kot imena kakršne koli restavracije?*

	št. odg.	%
Angakkuq	61	36 %
Nič od naštetega	54	32 %
Bar Szucsich	46	27 %
Nycz	45	26 %
Drugo	2	1 %
odgovarjalcev	170	100 %

Predpostavljava, da bi ljudje odgovorili drugače, če bi vedeli, da 'Angakkuq' v inuktitutščini pomeni 'vrač', še posebej, če bi šlo za restavracijo z inuitsko hrano.

3.2.1.4 Slovenskost kot dvo- ali večstopenjska kategorija

Zadnje raziskovalno vprašanje je bilo vezano na dojemanje slovenskosti/neslovenskosti posameznih imen. Zanimalo naju je, ali gre pri slovenskosti za binarno opozicijo ali skalo. Tudi za to vprašanje sva imela v anketi pripravljene dve vprašanji, [25] in [29].

[25] *Kako slovenska so po vašem mnenju spodnja imena lokalov?*

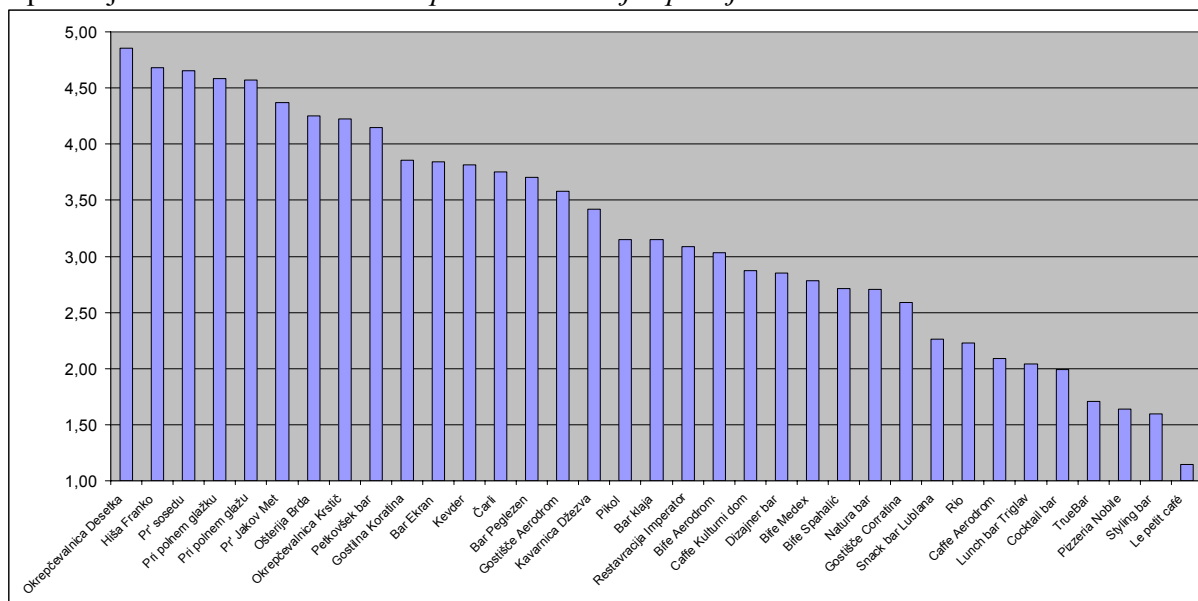
[29] *Spodaj so imena picerij v Sloveniji. Odkljukajte vsa imena, ki so po vašem mnenju slovenska.*

Vprašanji sta se razlikovali tako po načinu odgovarjanja kot po naboru imen, ki sva ga preverjala, saj sva v [29] v oceno ponudila nekaj izbranih imen picerij, v vprašanje [26] pa skrbno izbrana imena lokalov. Temu primerno sta različna tudi rezultata (gl. spodaj). Sodeč po [29] bi se imena skoraj lahko razdelilo v dve skupini, slovensko in neslovensko, prav nasproten pa je rezultat vprašanja [25], kjer imena tvorijo lepo skalo.

Vprašanje 29: *Spodaj so imena picerij v Sloveniji. Odkljukajte vsa imena, ki so po vašem mnenju slovenska.*

odgovor	št. odg. (vseh 172)	%
Soča	171	99 %
Naš Hram	166	97 %
Pr' Pavlet	132	77 %
Pri Bzku	115	67 %
Njamy	10	6 %
Foculus	6	3 %
Surf	4	2 %
Romantica	3	2 %
Siciliana	3	2 %
Mamma mia	3	2 %
Gold	2	1 %
Caffè de Paris	1	1 %

Vprašanje 25: *Kako slovenska so po vašem mnenju spodnja imena lokalov?*

Iz rezultatov vprašanja [25] lahko izluščimo še marsikaj. Za začetek lahko še enkrat potrdimo sklep, da je za merjenje slovenskosti oz. neslovenskosti lestvica primernejša od preproste binarne opozicije slovensko/neslovensko, saj izmed 35 imen niti eno ni dobilo ocene 5 in niti eno ocene 1. Nobeno ime torej ni bilo prepoznano kot popolnoma slovensko in nobeno kot popolnoma neslovensko, kar bi vsekakor pričakovali, če bi bila določitev slovenskosti stvar binarne opozicije.

Če se spustiva v obravnavo posameznih imen in njihove relativne ocene (gl. tabelo/graf [25] spodaj), lahko opazimo, da je pri odločanju o tem, kako slovensko je ime lokala, vsekakor

pomemben opisni oz. občnoimenski del imena. Med imeni so bili namreč trije lokali z istim lastnoimenskim delom *Aerodrom*, ki so se razlikovali le v opisnem delu (*Gostišče*, *Bife*, *Caffe*). Kot najbolj slovenska je bila ocenjena različica *Gostišče Aerodrom*, kot najmanj slovenska pa *Caffe Aerodrom*. Ta vrstni red tudi potrjuje razvrstitev občnoimenskih sestavin imen lokalov, ki sva jo dobila ob preverjanju slovenskosti izrazov za opisni del v izolaciji (gl. graf ob [33] v sekciji 3.1.2.4 zgoraj). Na slovenskost celotnega imena pa seveda vpliva tudi lastnoimenski del imena, kar se vidi po številnih primerih, ki si delijo občnoimenski del.

Vprašanje 25: *Kako slovenska so po vašem mnenju spodnja imena lokalov?*

	ime	Popolnoma slovensko	Precej slovensko	Nekje vmes / Niti niti	Precej neslovensko	Popolnoma neslovensko	št. odg.	povp. ocena
1	Okrepčevalnica Desetka	152	20	1	1	0	174	4,86
2	Hiša Franko	127	40	8	0	0	175	4,68
3	Pr' sosedu	128	34	8	2	1	173	4,65
4	Pri polnem glažku	116	46	8	2	1	173	4,58
5	Pri polnem glažu	118	43	9	2	2	174	4,57
6	Pr' Jakob Met	99	51	18	4	3	175	4,37
7	Ošterija Brda	82	60	24	7	0	173	4,25
8	Okrepčevalnica Krstič	96	39	27	9	4	175	4,22
9	Petkovšek bar	77	58	29	11	0	175	4,15
10	Gostilna Koratina	55	50	52	12	1	170	3,86
11	Bar Ekran	53	65	37	19	2	176	3,84
12	Kevder	57	55	39	21	3	175	3,81
13	Čarli	55	48	42	23	3	171	3,75
14	Bar Peglezen	45	65	38	22	5	175	3,70
15	Gostišče Aerodrom	33	59	55	24	1	172	3,58
16	Kavarnica Džezva	40	47	41	31	12	171	3,42
17	Pikol	30	27	70	29	16	172	3,15
18	Bar klaja	15	36	84	29	6	170	3,15
19	Restavracija Imperator	16	41	64	48	5	174	3,09
20	Bife Aerodrom	14	47	66	27	21	175	3,03
21	Caffè Kulturni dom	2	30	89	50	3	174	2,87
22	Dizajner bar	12	37	51	57	15	172	2,85
23	Bife Medex	7	36	58	53	17	171	2,78
24	Bife Spahalić	22	22	45	51	32	172	2,72
25	Natura bar	3	32	66	53	18	172	2,70
26	Gostišče Corratina	8	15	62	71	15	171	2,59
27	Snack bar Lublana	1	15	53	66	40	175	2,26
28	Rio	10	14	44	42	63	173	2,23
29	Caffè Aerodrom	3	5	43	77	47	175	2,09
30	Lunch bar Triglav	0	4	44	81	45	174	2,04
31	Cocktail bar	2	8	37	68	60	175	1,99
32	TrueBar	4	3	24	48	92	171	1,71
33	Pizzeria Nobile	2	5	17	53	96	173	1,64
34	Styling bar	1	1	14	67	89	172	1,59
35	Le petit café	0	2	2	16	156	176	1,15

Znotraj lastnoimenskega dela pa je situacija precej zapletena. Ker je bilo ime *Gostilna Koratina* ocenjeno bolje kot *Gostišče Corratina*, se ob predpostavki, da gre pri *Koratina* za podomačen zapis (oz. za izmišljeno ime, ki bi lahko bilo domače oz. vsebuje domač zapis), potrjuje ugotovitev, da podomačenost zapisa vpliva na slovenskost. Podobno sva imela v naboru štiri bare, katerih slovenskost je bila razvrščena takole: *Dizajner bar* > *Natura bar* > *Cocktail bar* > *Styling bar*. Ker so vse tri leve besede v slovenskem okolju znane a prevzete in relativno nove, pri vseh treh pa gre tudi za enak skladijski vzorec, se nama je zdelo primerno te besede med seboj primerjati. Edini razlog, ki ga vidiva v tem, da bi bil *Dizajner bar* bolj slovenski od zvez *Cocktail bar* in *Styling bar*, je v podomačenem zapisu tujke v tem imenu; če kaj, je *Cocktail bar* vsaj deloma ustaljen pojem, medtem ko je *Dizajner bar* pač izmišljotina. Podomačen zapis se je torej že drugič izkazal za pomembnega.

Ker med imenoma *Pri polnem glažu* in *Pri polnem glažku* takorekoč ni razlike, lahko sklepamo, da besedotvorna morfologija, v tem primeru manjšalnica, pri občutku slovenskosti ne igra vidne vloge. To kaže, da hipoteza, da bi lahko domače besedotvorno obrazilo besedo z izvorno tujim korenem naredilo bolj slovensko, češ da vsaka nadaljnja stopnja tvorjenosti pomeni večjo stopnjo abstrakcije oziroma osamosvojenosti od korena, vsaj v kakšnem absolutnem smislu ne velja in torej ni primerna za morebiten kriterij slovenskosti (prim. sekcijo 3.1.2.7 zgoraj). A morda je le konkretna beseda *glaž* že sama prepoznana kot dovolj slovenska beseda, da nadaljnje tvorjenke s tem korenem pač ne morejo biti bolj slovenske.

Vsaj za naju je presenetljivih tudi nekaj povprečnih ocen slovenskosti. Recimo *Bife Medex* je dobil oceno komaj 2,78, kar pomeni, da je to ime bolj neslovensko kot slovensko. A če ime razbijemo, dobimo opisni del *bife*, ki je bil v preverjanju opisnih sestavin označen za slovensko besedo, in *Medex*, kar bi načeloma morala biti ustaljena beseda, saj gre za precej veliko slovensko podjetje (z vsaj v Ljubljani tudi dolgo bifejsko tradicijo), katerega ime je nadalje sestavljeno iz sestavin, ki sta vsaka zase v slovenščini prisotni že dolgo (*med* in *ex[port]*). Da je *Medex* moteč, je torej vsaj za naju presenetljivo. Edini jasni neslovenskosti sta siceršnji neobstoje (izmišljenost) celotne besede *medex* in prisotnost črke *x*.

Na eno črko je vezana tudi neslovenska ocena za *Bife Spahalić*. Kot že rečeno, je opisni del tega imena slovenski, tako da ga neslovenskega dela priimek *Spahalić*. Pomembno pri tem primeru pa je seveda dejstvo, da tako ZGD kot ZJRS dopuščata registracijo podjetja oziroma ime lokala z uporabo priimka fizične osebe. S tem torej med možna imena lokalov dobimo imena, ki za lep del populacije Slovenije očitno niso slovenska. Ob očitnem splošnem zavedanju, da morajo biti imena lokalov po ZJRS načeloma v slovenščini (gl. vprašanje [17] zgoraj), in ob hkrati precej razširjenem občutku, da imena kot *Bife Spahalić* niso slovenska, bi bilo zato verjetno treba preveriti, koliko se zavedamo, da so imena kot *Bife Spahalić* povsem v skladu z ZJRS. Če tega zavedanja ni, je zaradi možnosti širjenja nestrpnosti na račun takih imen osveščanje o podrobnostih ZJRS-ja nujno.

Presenetljivo je tudi, da *Okrepčevalnica desetka* kot ime ni delovalo slovensko prav vsem. En odgovor, da je to precej neslovensko, in en odgovor, da je to nekje vmes, lahko spregledamo kot naključna, ni pa jasno, na podlagi česa 20 anketirancev to ime označi le kot 'precej slovensko'. Edina možnost, ki nama pride na misel, je soobstoje oblike *desetica*. Če bi bila *Okrepčevalnica desetica* ocenjena kot bolj slovenska od *Okrepčevalnica desetka*, bi šlo to verjetno na rovaš občutka, da je *desetka* potencialno manj formalno od *desetica*. In če je tako, to verjetno spet kliče po ozaveščanju o podrobnostih ZJRS-ja, ki določa le jezik (tj. slovenščino), nikakor pa ne posameznega (npr. formalnega) registra slovenščine. Ker se zdi pri nas ideja, da je zares slovenska le t.i. 'knjižna slovenščina', na splošno precej razširjena, je to seveda še toliko bolj relevantno. Nadalje je presenetljivo nizka tudi ocena slovenskosti imena *Rio*, saj je precej

znana gostilna *Rio* na Slovenski cesti v Ljubljani že zelo dolgo imenovana *Rio* – očitno obstoj dejanskega lokala pri tej oceni ni igral posebne vloge. Odpira pa *Rio* kot ime lokala še eno vprašanje, namreč možnost, da lokal poimenujemo z imenom tujih krajev. Ker so zemljepisna lastna imena neglede na lokacijo kjer koli na svetu nujno del slovenščine, če naj bomo v slovenščini o njih sposobni govoriti, so po ZJRS/ZGD seveda avtomatično dovoljena kot imena lokalov; in ker po SP npr. imen tujih mest zapisno načeloma ne podomačujemo, so imena tujih mest v citatnem zapisu avtomatično možna imena lokalov. Isto velja za osebna lastna imena, neglede na to, ali gre za lastnika/družabnika pri lokalu/firmi, za ime lastnikovega mačka, za ime lastnikovega znanca iz Sibirije, ali pa za kakršno koli drugo/neosebno lastno ime; če naj bomo v slovenščini o teh sposobni govoriti, morajo biti del slovenščine in s tem tvorijo primerna poimenovanja za lokale. V luči tega je tudi nenavadno, da ZJRS v 18. členu eksplicitno omenja ime in priimek fizične osebe, saj so ta, kot rečeno, tako ali tako nujno del slovenščine in s tem nesporne možnosti za poimenovanje lokalov. In nenazadnje na ta način med možna poimenovanja verjetno pridejo tudi domišljajska imena – če naj v slovenščini govorimo npr. o domišljajskih osebah, morajo biti njihova imena del slovenščine.¹⁰ Prek imen moramo torej med možna imena spustiti celo vrsto lastnih imen – marsikatera v citatnem/nepodomačenem zapisu – za katera bi verjetno marsikdo trdil, da so neslovenska, kot je bilo to v primeru imena lokala *Rio*. Tudi v luči tega bi bilo torej nujno osveščanje o podrobnostih ZJRS-ja.

4 Sklep

Poročilo je osnovano na dveh delih. V prvem delu sva poročala o trenutnem stanju glede slovenskosti med dejanskimi imeni lokalov, v drugem delu pa o stališčih do jezika imen lokalov. Ker so zaključki obeh delov deloma prepleteni, jih tu povzemava skupaj.

Najočitnejši sklep pričujoče raziskave je, da stališča Slovenije do tujejezičnih imen lokalov niso jasna oziroma izdelana. Ljudje v svojih stališčih nihajo, enkrat v eno smer, drugič v drugo smer, si včasih nasprotujejo celo pri praktično istih vprašanjih, predvsem pa ni videti, da bi imeli enaka stališča do vseh imen, primerljivih v svoji tujejezičnosti. Stališče do (ne)slovenskosti imena nekega lokala je namreč odvisno od številnih faktorjev, med drugim od vrste ponudbe lokala, od lastnika lokala (ali gre za tuje ali domače podjetje; ali gre za tuje podjetje, ki je pri nas že prisotno, ali za tuje podjetje, ki pri nas še ni prisotno), verjetno tudi od motivacije za izbiro imena in gotovo še marsičesa.

Najočitnejše nihanje v stališču do tujejezičnih imen se opazi pri vprašanjih [16]-[18], ki so spraševala o strinjanju z zakonom, ki predpisuje slovenska imena, in o strinjanju z zakonsko ureditvijo nasplošno. Na eni strani je večina anketirancev odgovorila, da se s trenutnim zakonom strinja, na drugi pa, da se jim ne zdi prav, da imena lokalov predpisuje karkšen koli zakon. Kot neizdelanost mnenja se da potencialno razumeti tudi odgovore na vprašanja [23]-[24] (vendar glej zgoraj za alternativno interpretacijo), kjer se za več kot polovico anketirancev (55 %) izkaže, da jih tuja imena motijo, na drugi strani pa je pri vprašanju, zakaj je prav, da lahko ljudje dajo tudi tuja imena lokalov, le 20 % anketirancev odgovorilo, da se jim ne zdi prav, da imajo lokali tuja imena. Možno se zdi, da so anketiranci spremenili svoje stališče, ko so jim bili predstavljeni argumenti v eno ali drugo smer (kot možnosti v vprašanjih, o katerih so se morali odločiti) oziroma konkretni primeri. Vsekakor se iz poročila jasno vidi, da so načelna mnenja, ki jih

¹⁰ Medtem ko ZGD v 20. členu eksplicitno omenja tudi možnost domišljajskega poimenovanja, če ne vsebuje tujih črk, ZJRS ne omenja ničesar takega; kot rečeno, od lastnih imen eksplicitno omenja le imena/priimke fizičnih oseb.

anketiranci podajajo izven konteksta, često v nasprotju z mnenji, ki jih odsevajo njihovi odgovori v kontekstu konkretnega primera, in da se mnenje, osnovano na konkretnih primerih, lahko spreminja od primera do primera.

Nejasna stališča do problematike tujejezičnih imen lokalov pa so prav gotovo tudi posledica nezmožnosti jasne določitve, kaj je slovensko ime lokala, saj slovenskosti ne moremo meriti oziroma določati z enostavno binarno opozicijo +/- slovensko. Obstaja ogromno imen, ki so nekje vmes, niso ne popolnoma slovenska in ne (popolnoma) neslovenska – dejansko so se kot taka vsaj po mnenju anketirancev pokazala vsa imena, ki sva jih preverjala v vprašanju [25]. Vprašanje, kaj je slovensko in kaj je dovoljeno, je vsaj pri imenih lokalov – kjer ne gre za stavčno raven ampak v najboljšem primeru za raven pretežno brezkontekstne besedne zveze, lahko pa celo samo za posamezne besede – vsekakor prekompleksno, da bi lahko izdelali trdna merila (tj. preprosto formulo za izračunavanje slovenskosti) in jih prevedli v zakon; to pod vprašaj postavlja tudi izvedljivost razsojanja po obstoječih merilih NavoJezUs-a. Edina možnost je, da se določi nekoga, ki bo to ugotavljal za vsako ime posebej; kar seveda ne pomeni, da odločitve še vedno ne bodo vsaj deloma poljubne (tudi ob odločanju o izjemah, ki jih predvideva ZJRS).

Pokazalo se je, da ocena imena kot neslovenskega lahko izvira iz lastnoimenskega dela lokala (npr. priimka, ki ni tradicionalno slovenski ali ki vsebuje tuje črke, lastnega imena tujega mesta, ki ga celo po SP pisno ne podomačujemo itd.). A tuja lastna imena – tako resnična osebna, zemljepisna, pa tudi domišljajska – so pač nujno tudi del slovenščine, ker sicer v slovenščini o njih ne moremo govoriti. Zato vsebnost tujih lastnih imen kot lastnoimenskega dela imena lokalov ne moremo omejevati (to ne bi bilo niti smiselno niti v skladu s trenutno zakonodajo), ker gre pač za imena, ki so del slovenščine. Zato se pokaže, da je verjetno edini del imena lokala, ki se ga da kolikor toliko smiselno regulirati, opisni/občnoimenski del imena lokala. Ena možnost za izpeljavo take regulacije je, da se pripravi spisek možnih izrazov za opisni/občnoimenski del imena, ostalo pa se – že zaradi potreb dnevnega preverjanja skladnosti z zakonom na novo registriranih lokalov – izloči kot nedopustno (brez določanja slovenskosti). Spisek seveda nikakor ne bi smel biti enkrat za vselej določen, saj bi se opisi novih vrst lokalov v jeziku pojavljali še naprej, bodisi s tvorbo iz že obstoječih sestavin slovenščine bodisi s prevzemanjem (kot je bilo omenjeno že prej, so bili tudi v slovenščini danes očitno sprejeti izrazi *restavracija*, *bar*, *bife* itd. nekoč prevzeti iz drugih jezikov). Hkrati bi morali biti nazivi s tega spiska verjetno izločeni kot možni elementi lastnoimenskega dela imena lokala. Primer takega spiska, kjer so slovenskost/neslovenskost določili anketiranci, sva podala v grafu ob vprašanju [33].

Vendar je tudi ob taki regulaciji še vedno možno, da ne bomo preprečili imen kot *Kavarna Le petit café*, *Restavracija Brasserie Bled* itd. Ni namreč jasno, kako lahko preprečimo, da se lastniki sklicujejo na to, da je praktično kar koli lastno ime ali celo domišljajsko lastno ime. V kolikor dopuščamo poimenovanje s tujimi lastnimi imeni, si lahko zamislimo, da bi nekdo želel svoj lokal poimenovati po kakem znanem pariškem lokalu. Lahko pa bi tako ime tudi rahlo modificiral in trdil, da gre za domišljajsko ime (recimo vsaj pravopisno nefrancosko ime picerije v Novem mestu *Caffe de Paris*).

Tujeimenskost pa je dopustna tudi, ko gre za podružnico v tujini registriranega podjetja. Vendar če se za firme, registrirane v tujini, dopušča kakršno koli ime, se postavlja vprašanje, ali nimajo tuja podjetja s tem več svobode in dejansko privilegiran položaj napram domačim podjetjem. Postavljati tuja podjetja v privilegiran položaj pa je, če nič drugega, nenavadno. Nenazadnje je tudi takšno določilo enostavno potvorljivo, saj sodeč po dnevnem časopisju ustanoviti podjetje na Kajmanskih otokih ali kakšni drugi podobni davčni opazi ni pretirano

zahteven posel, in čim je matično podjetje lokala 'Casa del Papa' podjetje 'Casa del Papa', ki je registrirano v Lichtensteinu, potem se takih imen lokalov, četudi so po svoje 'domača', ne da več zakonsko preprečiti.

Za konec lahko ponoviva še preostale odgovore na zastavljena raziskovalna vprašanja. Kot sva (neodvisno od stališč anketirancev) na podlagi šestih preprostih priložnostnih kriterijev, ki sva jih izdelala za pripravo tega poročila, opisala trenutno stanje slovenskosti med imeni lokalov v sekciji 3.1, so imena lokalov v Sloveniji po več možnih kriterijih pretežno slovenska. Če za novelizacijo ni drugih razlogov, samo dejansko stanje med imeni lokalov torej ne kliče nujno po novelizaciji zakona. Ponoviva lahko tudi, da večina izmerjene neslovenskosti tudi izvira iz enega samega poimenovanja tipa lokalov (*pizzerija/pizzeria*). Nadalje je ime lokala po stališčih uporabnikov verjetno med najmanj pomembnimi za delovanje lokala – v tem smislu omejevanje za gostince ne bi smelo biti problematično, saj ime očitno ni tako močan atraktor za goste, kot gostinci radi trdijo, ko branijo pravico do tujih imen lokalov. Ime je pomembno le v toliko, da izpolnjuje naša pričakovanja, kar se tiče vrste lokala in ponudbe v njem, in da na nek način ne izstopa od tistega, kar smo vajeni videti kot tipično ime (neke vrste) lokala (*Stari Tišler* recimo ni primerno ime za kitajsko restavracijo, *Angakkuq* pa preprosto ni sprejemljivo, vsaj dokler ne vemo, kaj to pomeni. Z drugimi besedami, tisto, česar ne poznamo, nas lahko moti, in prek tega je ime lahko pomembno.

Tujejezičnost postane bolj sprejemljiva, ko ima neko predstavitveno vlogo: ko npr. tudi z jezikom imena sporočamo, kakšna je ponudba določenega lokala. Če gre za italijansko kuhinjo, so tujejezična/italijanska imena bolj sprejemljiva kot sicer (obstajajo določena italijanska imena, ki so pred določenimi nevtralnimi slovenskimi imeni) – v tem smislu preprosto omejevanje kar počez in z 'da/'ne' gotovo ni smiselno. Dejansko obstaja več razlogov, ki navajajo na razmislek o pozitivnem pristopu s propagiranjem namesto zakonskega urejanja ali skupaj z zakonskim urejanjem (v duhu z jezikovnimi vprašanji sicer nepovezanih akcij *Letujmo doma*, podeljevanja znaka *SQ (Slovenska kakovost/Slovenian Quality)*, ipd.).

Viri

Marušič, Franc. 2006. *Merila za ugotavljanje/prepoznavanje slovenskosti in neslovenskosti imen podjetij, zavodov, društev in drugih pravnih oseb zasebnega prava*. Neobjavljeno strokovno mnenje za Ministrstvo za kulturo, Sektor za slovenski jezik. Dosegljivo na http://www.mk.gov.si/fileadmin/mk.gov.si/pageuploads/Ministrstvo/raziskave-analize/slovenski_jezik/Merila.slovenskosti.Lanko.pdf

Navodilo o ugotavljanju jezikovne ustreznosti firme pravne osebe zasebnega prava oziroma imena fizične osebe, ki opravlja registrirano dejavnost, pri vpisu v sodni register ali drugo uradno evidenco. *Uradni list RS* 53/2006. Dosegljivo prek http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r00/predpis_NAVO780.html

Resolucija o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2007-2011. *Uradni list RS* 43/07. Dosegljivo prek http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r00/predpis_RESO50.html

Toporišič, Jože s sod. (ur.) 2001. *Slovenski pravopis*. Ljubljana: Založba ZRC. Dosegljivo prek <http://bos.zrc-sazu.si/sp2001.html>

Snoj, Marko. 2003. *Slovenski etimološki slovar*. Ljubljana: Modrijan.

Vidovič Muha, Ada. 1988. *Slovensko skladijsko besedotvorje ob primerih zloženek*. Ljubljana: Partizanska knjiga.

Zakon o gospodarskih družbah. *Uradni list RS* 42/2006. Dosegljivo prek http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r01/predpis_ZAKO4291.html

Zakon o javni rabi slovenščine. *Uradni list RS* 86/2004. Dosegljivo prek http://zakonodaja.gov.si/rpsi/r04/predpis_ZAKO3924.html

Priloge:

1. Vprašalnik (kakor so ga videli anketiranci na spletu)
2. Rezultati obeh spletnih anket

Stališča Slovenije do problematike imen lokalov

Za potrebe raziskave o stališčih Slovenije do problematike imen (gostinskih) lokalov vas prosimo, da odgovorite na spodaj zastavljena vprašanja. Raziskavo izvaja Institut za kulturne študije Univerze v Novi Gorici po naročilu Ministrstva za kulturo. Zbrani podatki se bodo uporabljali samo za potrebe omenjene raziskave. V kolikor želite po koncu raziskave prejeti naše poročilo, nam prosim napišite svoj email naslov, sicer pritisnite na spodnji desni gumbek >> za vstop v vprašalnik.

OPOZORILO (dodano 13. 11. ob 09: 20:47): Vprašalnik, ki sledi, je sicer še odprt za izpolnjevanje, a po vsej verjetnosti do rezultatov anket, izpolnjenih od zdaj naprej, ne bomo več imeli dostopa, ker nam bo potekla evaluacijska doba spletnega servisa Qualtrics. Zahvaljujemo se vam za dobronamerno pripravljenost izpolniti vprašalnik in vas vabimo, da si čez nekaj časa ogledate kratko poročilo na domači strani Sektorja za slovenski jezik pri Ministrstvu za kulturo RS -- poročilo bo med drugim povzelo rezultate vseh do sedaj izpolnjenih vprašalnikov, ki jih je k sreči povsem dovolj za solidno trden vzorec.

>>

Stališča Slovenije do problematike imen lokalov

Kakšna je vaša najvišja dosežena izobrazba?

- Osnovna šola
- Srednja šola
- Višja šola ali univerza

Trenutno ste:

- dijak
- študent
- zaposlen
- drugo

V katero starostno skupino se uvrščate?

- Pod 18
- 18 - 25
- 26 - 35
- 36 - 55
- Nad 55

Ali je slovenščina vaš materni/prvi jezik?

- Da
- Ne

Katere tuje jezike razumete? (Odkljukajte vse relevantne odgovore.)

- italijansko
- madžarsko
- hrvaško/srbsko/bošnjaško/črnogorsko
- nemško
- angleško

francosko

špansko

kitajsko

drugo

Če ste državljan Republike Slovenije, ali živite:

- v Sloveniji
- izven Slovenije

Če niste državljan Republike Slovenije, ali ste:

- v Sloveniji živeč državljan druge države
- slovenski zamejec
- izven Slovenije živeč državljan druge države (a ne zamejec)

<<

>>

Stališča Slovenije do problematike imen lokalov

Navedite ime gostinskega lokala, kamor najpogosteje zahajate.

Kako pogosto hodite v ta lokal?

- Večkrat tedensko
- Enkrat tedensko
- Manj kot enkrat tedensko

Kako v prijateljskem krogu kličete ta lokal?

Ali je po vašem mnenju ime tega lokala slovensko?

- Popolnoma slovensko
- Pretežno slovensko
- Nekje vmes / Niti niti
- Pretežno neslovensko
- Popolnoma neslovensko

<<

>>

Stališča Slovenije do problematike imen lokalov

Ali bi se za obisk neznanega lokala odločili tudi na podlagi imena?

- Da
- Ne
- Ne vem

Kako pomembno je za vas ime lokala, ko izbirate, kam iti na pijačo/večerjo/itd.?

- Zelo pomembno
- Precej pomembno
- Niti pomembno niti nepomembno
- Precej nepomembno
- Popolnoma nepomembno

Kako pomembno je po vašem mnenju pri drugih ime lokala, ko izbirajo, kam iti na pijačo/večerjo/itd.?

- Zelo pomembno
- Precej pomembno
- Niti pomembno niti nepomembno
- Precej nepomembno
- Popolnoma nepomembno

Ali se vam zdi potrebno, da je jezik imen lokalov uravnavan z zakonom?

- Da
- Ne
- Nimam mnenja

Ali ste vedeli, da Zakon o javni rabi slovenščine predpisuje, da morajo biti, razen izjemoma, imena lokalov slovenska?

- Da
- Ne

Ali se s takšnim zakonom strinjate?

- Da
- Ne
- Nimam mnenja

<<

>>

Stališča Slovenije do problematike imen lokalov

V večinsko francosko govoreči kanadski provinci Québec je ameriška veriga hitre prehrane Kentucky Fried Chicken (KFC) svoje ime prevedla v 'Poulet Frit Kentucky' (PFK).

Ali je po vašem mnenju tako prevajanje blagovnih znamk smiselno?	Da	Ne	Ne vem
	☐	☐	☐
Če bi ta veriga odprla podružnico v Sloveniji, ali naj se imenuje KPP (Kentuckyjski ocvrti piščanec oz. nekaj temu podobnega)?	Da	Ne	Ne vem
	☐	☐	☐
Na avtocestnih postajališčih imamo verigo lokalov 'Marché'. Ali bi bilo prav/smiselno, da se ti lokali preimenujejo npr. v 'Tržnica'?	Da	Ne	Ne vem
	☐	☐	☐
Kaj pa trgovine Drogerie Markt, Turboschuh in Bauhaus? Ali bi bilo prav, da se njihova imena prevedejo v slovenščino?	Da	Ne	Ne vem
	☐	☐	☐

Ali bi morala biti po vašem mnenju imena jedi in pijač, recimo pic in koktajlov, v lokalih v Sloveniji slovenska?

- Da
- Ne
- Ne vem

Kako pomembne so za vas naslednje stvari pri izbiri gostinskega lokala?

	Zelo pomembno	Precej pomembno	Niti niti	Precej nepomembno	Povsem nepomembno
Ime lokala	☐	☐	☐	☐	☐
Lokacija	☐	☐	☐	☐	☐
Vrsta ponudbe	☐	☐	☐	☐	☐
Kvaliteta postrežbe	☐	☐	☐	☐	☐
Ambient/notranja ureditev	☐	☐	☐	☐	☐
Spremljevalna ponudba	☐	☐	☐	☐	☐
Cene	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo	☐	☐	☐	☐	☐
<input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	☐

Kako pomembne menite, da so drugim ljudem naslednje stvari pri izbiri gostinskega lokala?

	Zelo pomembno	Precej pomembno	Niti niti	Precej nepomembno	Povsem nepomembno
Ime lokala	☐	☐	☐	☐	☐
Lokacija	☐	☐	☐	☐	☐
Vrsta ponudbe	☐	☐	☐	☐	☐
Kvaliteta postrežbe	☐	☐	☐	☐	☐
Ambient/notranja ureditev	☐	☐	☐	☐	☐
Spremljevalna ponudba	☐	☐	☐	☐	☐
Cene	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo <input type="text"/>	☐	☐	☐	☐	☐

Če vas neslovenska imena pri lokalih v Sloveniji motijo, navedite, kaj vse vas pri takih imenih moti? (Odključajte vse relevantne postavke.)

- Neslovenska imena lokalov me ne motijo. Tuja imena me motijo, ker se s tem kaže uslužnost do tujcev.
- Moti me, če imena ne razumem, ker jezika imena ne poznam (dovolj dobro). Tuja imena me motijo, ker ne maram tujine.
- Moti me, če ne vem, kako naj ime izgovorim. Tuja imena spodbujajo tujce, da uporabljajo svoj jezik – odvrča jih od tega, da bi se naučili slovensko.
- Moti me, da so tuja (rad bi videl, da so imena lokalov slovenska). Moti me, da: / Tuja imena me motijo, ker:
- Tuja imena me motijo, ker ogrožajo slovenščino.

Če se vam zdi prav, da imajo lokali lahko tudi neslovenska imena, navedite, zakaj. (Odključajte vse relevantne postavke.)

- To se mi ne zdi prav.
- To se mi zdi prav, ker je to stvar lastnikove svobodne odločitve.
- To se mi zdi prav, ker to poveča raznolikost imen lokalov.
- To se mi zdi prav, ker to odraža odprtost naše družbe.
- To se mi zdi prav, ker lahko to lastniku pomaga pri večjem obisku lokala.
- To se mi zdi prav, ker:

Kako slovenska so po vašem mnenju spodnja imena lokalov?

	Popolnoma slovensko	Precej slovensko	Nekje vmes / Niti niti	Precej neslovensko	Popolnoma neslovensko
Bife Medex	☐	☐	☐	☐	☐
Pri polnem glažu	☐	☐	☐	☐	☐
Gostišče Aerodrom	☐	☐	☐	☐	☐
Okrepčevalnica Krstič	☐	☐	☐	☐	☐
Caffe Aerodrom	☐	☐	☐	☐	☐
Natura bar	☐	☐	☐	☐	☐
Lunch bar Triglav	☐	☐	☐	☐	☐
Ošterija Brda	☐	☐	☐	☐	☐
Pikol	☐	☐	☐	☐	☐
	Popolnoma slovensko	Precej slovensko	Nekje vmes / Niti niti	Precej neslovensko	Popolnoma neslovensko
Cocktail bar	☐	☐	☐	☐	☐
Pri polnem glažku	☐	☐	☐	☐	☐
Okrepčevalnica Desetka	☐	☐	☐	☐	☐
Bife Spahalič	☐	☐	☐	☐	☐
Petkovšek bar	☐	☐	☐	☐	☐
Pr' Jakov Met	☐	☐	☐	☐	☐
Bar Ekran	☐	☐	☐	☐	☐
Gostilna Koratina	☐	☐	☐	☐	☐
Styling bar	☐	☐	☐	☐	☐
	Popolnoma slovensko	Precej slovensko	Nekje vmes / Niti niti	Precej neslovensko	Popolnoma neslovensko
TrueBar	☐	☐	☐	☐	☐
Hiša Franko	☐	☐	☐	☐	☐
Čarli	☐	☐	☐	☐	☐
Pr' sosedu	☐	☐	☐	☐	☐
Gostišče Corratina	☐	☐	☐	☐	☐
Kevder	☐	☐	☐	☐	☐
Bar Peglezen	☐	☐	☐	☐	☐

	Popolnoma slovensko	Precej slovensko	Nekje vmes / Niti niti	Precej neslovensko	Popolnoma neslovensko
Snack bar Lublana	☐	☐	☐	☐	☐
Caffe Kulturni dom	☐	☐	☐	☐	☐
	Popolnoma slovensko	Precej slovensko	Nekje vmes / Niti niti	Precej neslovensko	Popolnoma neslovensko
Rio	☐	☐	☐	☐	☐
Bar klaja	☐	☐	☐	☐	☐
Restavracija Imperator	☐	☐	☐	☐	☐
Kavarnica Džezva	☐	☐	☐	☐	☐
Dizajner bar	☐	☐	☐	☐	☐
Bife Aerodrom	☐	☐	☐	☐	☐
Le petit café	☐	☐	☐	☐	☐
Pizzeria Nobile	☐	☐	☐	☐	☐

<<

>>

Stališča Slovenije do problematike imen lokalov

Katera izmed spodnjih imen so primerna za restavracijo z italijansko prehrano v Sloveniji izven dvojezičnih območij? (Odključajte vsa imena, ki se vam zdijo primerna.)

☐ Pri Štajercu	☐ Calzone	☐ Costa del Sol
☐ Giovanni	☐ Sicily	☐ Pod zvezdami
☐ Piramida	☐ Vittoria	☐ Dolce vita
☐ Monte nevoso	☐ Al Capone	☐ Mafioso
☐ Parmezanček	☐ Paradise lost	☐ O sole mio
☐ Little Italy	☐ Piazza del Papa	☐ Špageti bar
☐ Mafiozo	☐ Boter	☐ Letni vrt
☐ Lakotnik	☐ Sotto le stelle	☐ Allegro
☐ Kitajski zid	☐ Pod oljkami	☐ Soča
☐ Trieste		

Katera izmed spodnjih imen so primerna za restavracijo s kitajsko prehrano v Sloveniji? (Odključajte vsa imena, ki se vam zdijo primerna.)

☐ Sichuan	☐ Sečuan	☐ Pri hrastu
☐ Sedeči Buda	☐ Chang Xing	☐ Chinatown
☐ Vroči wok	☐ Zeleni zmaj	☐ Piramida
☐ Suši	☐ Jasminov vrt	☐ Mao Cetung
☐ Happy Garden	☐ Sotto le stelle	☐ Pr' Jakob Met
☐ Kitajski zid	☐ San Francisco	☐ Bambus
☐ Sake	☐ Tibet	

Katera izmed spodnjih imen so primerna za restavracijo s slovensko prehrano v Sloveniji izven dvojezičnih območij? (Odključajte vsa imena, ki se vam zdijo primerna.)

☐ Makalonca	☐ Pr' Jakob Met	☐ Konoba
☐ Zlati feniks	☐ Nostalgija	☐ Gostišče Krstić
☐ Triglav Lunch bar	☐ Dva zmaja	☐ Gostilna Pezdirc

☐ Casa del Papa	☐ Bachus	☐ Vroči wok
☐ Gurman	☐ Steak house Vrtojba	☐ Stari pisker
☐ Boško Buha	☐ Via Bella	☐ Gostilna pri Jovotu
☐ Sokol	☐ OK Corral	

Spodaj so imena picerij v Sloveniji. Odkljukajte vsa imena, ki so po vašem mnenju slovenska.

☐ Mamma mia	☐ Njamy	☐ Pri Bzku
☐ Pr' Pavlet	☐ Romantica	☐ Naš Hram
☐ Siciliana	☐ Surf	☐ Gold
☐ Caffé de Paris	☐ Soča	☐ Foculus

Spodaj so imena picerij v Sloveniji. Odkljukajte vsa imena, ki so po vašem mnenju primerna za picerijo v Sloveniji.

☐ Njamy	☐ Gold	☐ Romantica
☐ Foculus	☐ Caffé de Paris	☐ Pr' Pavlet
☐ Siciliana	☐ Mamma mia	☐ Soča
☐ Pri Bzku	☐ Surf	☐ Naš Hram

Če bi imeli na izbiro spodnje kitajske restavracije, ki jih ne bi poznali, v katero bi se odločili iti na večerjo (označite z DA) oz. v katero gotovo ne bi šli (označite z NE).

	Da	Ne
Beijing	☐	☐
Pri hrastu	☐	☐
Kim Lung	☐	☐
Veliki kitajski zid	☐	☐
Gostilna Stari Tišler	☐	☐
Izbral bi po izgledu/urejenosti/itd. Pri izbiri gostilne ime zame ne igra vloge.	☐	☐

Katera imena bi vas motila kot imena kakršnekoli restavracije?

- Angakkuq
- Bar Szucsich
- Nycz
- Drugo

- Nič od naštetega

<<

>>

Stališča Slovenije do problematike imen lokalov

Konec.

Najlepša hvala za sodelovanje!

1. Za potrebe raziskave o stališčih Slovenije do problematike imen (gostinskih) lokalov vas prosimo, da odgovorite na spodaj zastavljena vprašanja. Raziskavo izvaja Institut za kulturne študije Univerze v Novi Gorici po naročilu Ministrstva za kulturo. Zbrani podatki se bodo uporabljali samo za potrebe omenjene raziskave. V kolikor želite po koncu raziskave prejeti naše poročilo, nam prosim napišite svoj email naslov, sicer pritisnite na spodnji desni gumbek >> za vstop v vprašalnik.

2. Kakšna je vaša najvišja dosežena izobrazba?

#	Odgovor	Št. odg.	%
1	Osnovna šola	0	0%
2	Srednja šola	69	39%
3	Višja šola ali univerza	110	61%
	Skupaj	179	100%

3. Trenutno ste:

#	Odgovor	Št. odg.	%
1	dijak	0	0%
2	študent	72	40%
3	zaposlen	93	52%
4	drugo	14	8%
	Skupaj	179	100%

4. V katero starostno skupino se uvrščate?

#	Odgovor	Št. odg.	%
1	Pod 18	0	0%
2	18 - 25	66	37%
3	26 - 35	57	32%
4	36 - 55	47	26%
5	Nad 55	8	4%
	Skupaj	178	100%

5. Ali je slovenščina vaš materni/prvi jezik?

#	Odgovor	Št. odg.	%
1	Da	176	99%

2	Ne	2	1%
	Skupaj	178	100%

6. Katere tuje jezike razumete? (Odključajte vse relevantne odgovore.)

#	Odgovor	Št. odg.	%
5	angleško	176	98%
3	hrvaško/srbsko/bošnjaško/črnogorsko	150	84%
4	nemško	93	52%
1	italijansko	79	44%
7	špansko	43	24%
6	francosko	42	23%
9	drugo	13	7%
2	madžarsko	3	2%
8	kitajsko	0	0%

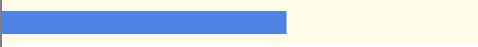
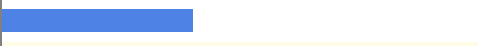
drugo
latinsko
malo špansko
rusko
portugalsko
rusko
češko
rusko
švedsko
nizozemsko
portugalsko
norveško

7. Če ste državljan Republike Slovenije, ali živite:

#	Odgovor	Št. odg.	%
1	v Sloveniji	177	99%
2	izven Slovenije	2	1%
	Skupaj	179	100%

8. Če niste državljan Republike Slovenije, ali ste:

#	Odgovor	Št. odg.	%
---	---------	----------	---

1	v Sloveniji živeč državljan druge države		3	60%
2	slovenski zamejec		2	40%
3	izven Slovenije živeč državljan druge države (a ne zamejec)		0	0%
	Skupaj		5	100%

9. Navedite ime gostinskega lokala, kamor najpogosteje zahajate.

Odgovori
Mercator
Papaya
bernardi
petit cafe
Bikofe
Akademija
Bife na vasi
Blef
Kavarna Mitnica
Bikofe
žmavc
The Old englsih house Tržič
Pr' podkvi
bobi bar
čolnarna
Prušček
Vulko bar
Trnovski zvon
Od Žmavca sosed pa ud brata prjatu
Pod Skalco
bambola
trnovski zvon
trnovski zvon
Izložba
mantova
Petkovšek
Blef bar
Blef bar
Ars caffe
Špajza
pri Ježu
blef
rio bar

Petkovšek
Klub Zakon
Pav, Portus
Arkada
Tavčarjev hram
Zvezda
Gallus
Od Žmauca sosed pa ud brata prjatu
Petrinka
Gregorino
homan
sputnik
sputnik
Bar 013
Gostišče Smuk
Dobra hiša
jurman
žogica
Coupe Caffè
Pločnik
Strmec
ne zahajam nikamor
Satchmo
zvezda
Vinja
opus bar
mango
Marjanca
Bar Teater
arnol
Stolp
Forum
Splendid
Angora
Pri Bertu
Rusa hisa
england pub
Splendid bar
baron
Vinjeta caffè
splendid bar, tokio,
drvarnica

Golden Pick
trnovski zvon
grajšk
Rusa hiša
Kava Čaj Slamič
tokio
rusa hiša
Rožna hiša
breg
daktari
Dom bar
cockta bar
Academia
Arhiv bar
Pub Bled
mirje
pizzerija carmen
patrix
Polna skleda
Bar Splendid
Mala terasa
Baron
012
santa lucia
Navigator
Dablo bar

10. Kako pogosto hodite v ta lokal?

#	Odgovor	Št. odg.	%
1	Večkrat tedensko	37	21%
2	Enkrat tedensko	43	24%
3	Manj kot enkrat tedensko	97	55%
	Skupaj	177	100%

11. Kako v prijateljskem krogu kličete ta lokal?

Odgovori
Merkator
Papaya
bernardi

petit cafe
Bikofe
akademija
bife
Blef
Mitnica
Sosed
žmavc
english
podkev
bobi bar
4
Prulček
Vulko
Trnovski zvon
Žmavc
Skalca
bambola
zvon, trnovc
zvon
Izložba
mantova
Petkovšek
Blef
blef
ars
Špajza
blef
rio
Petkovšek
Zakon
enako
Arkada
pr Jocotu
Zvezda
Gremo k teti
žmauc
Petrinka
gregorino
homan
-
sputnik

"nula trinajst"
Smuk
Dobra hiša
jurman
žogica
CC
Tromostovje
brunarca
ga ne kličemo
Džez
zvezda
Vinja
benza
Marjanca
Rabis
arnol
stolp
pri Aljoši
Splendid
Angora
Pr Bertu
Rdeca hisa
england
Splendid
baron
Vinjeta
splendid, tokio,
drvarnica
Terminal
zvon
grajšk
rusa
Slamič
tokio
ne imenujem ga
Rožna hiša
breg
daktari
Dom
kokta
Academia
Arhiv

Mestna kavarna
Troha
mirje
picerija, delovno mesto
petrix
Polna skleda
Splendid
Terasa
baron
012
santa lucija
najvis
pub
Vogal

12. Ali je po vašem mnenju ime tega lokala slovensko?

#	Odgovor	Št. odg.	%
1	Popolnoma slovensko	89	51%
2	Pretežno slovensko	10	6%
3	Nekje vmes / Niti niti	20	11%
4	Pretežno neslovensko	9	5%
5	Popolnoma neslovensko	47	27%
	Skupaj	175	100%

Statistika	Vrednost
Povprečje	2.51
Varianca	3.00
Standardna deviacija	1.73
Vseh odgovorov	175

13. Ali bi se za obisk neznanega lokala odločili tudi na podlagi imena?

#	Odgovor	Št. odg.	%
1	Da	56	32%
2	Ne	93	53%
3	Ne vem	28	16%
	Skupaj	177	100%

Statistika	Vrednost
Povprečje	1.84
Varianca	0.45
Standardna deviacija	0.67
Vseh odgovorov	177

14. Kako pomembno je za vas ime lokala, ko izbirate, kam iti na pijačo/večerjo/itd.?

#	Odgovor	Št. odg.	%
1	Zelo pomembno	1	1%
2	Precej pomembno	14	8%
3	Niti pomembno niti nepomembno	50	28%
4	Precej nepomembno	70	40%
5	Popolnoma nepomembno	41	23%
	Skupaj	176	100%

Statistika	Vrednost
Povprečje	3.77
Varianca	0.84
Standardna deviacija	0.92
Vseh odgovorov	176

15. Kako pomembno je po vašem mnenju pri drugih ime lokala, ko izbirajo, kam iti na pijačo/večerjo/itd.?

#	Odgovor	Št. odg.	%
1	Zelo pomembno	1	1%
2	Precej pomembno	22	13%
3	Niti pomembno niti nepomembno	62	35%
4	Precej nepomembno	76	43%
5	Popolnoma nepomembno	15	9%
	Skupaj	176	100%

Statistika	Vrednost
Povprečje	3.47
Varianca	0.71
Standardna deviacija	0.84
Vseh odgovorov	176

16. Ali se vam zdi potrebno, da je jezik imen lokalov uravnavan z zakonom?

#	Odgovor		Št. odg.	%
1	Da		76	43%
2	Ne		83	47%
3	Nimam mnenja		17	10%
	Skupaj		176	100%

Statistika	Vrednost
Povprečje	1.66
Varianca	0.42
Standardna deviacija	0.65
Vseh odgovorov	176

17. Ali ste vedeli, da Zakon o javni rabi slovenščine predpisuje, da morajo biti, razen izjemoma, imena lokalov slovenska?

#	Odgovor		Št. odg.	%
1	Da		95	54%
2	Ne		82	46%
	Skupaj		177	100%

Statistika	Vrednost
Povprečje	1.46
Varianca	0.25
Standardna deviacija	0.50
Vseh odgovorov	177

18. Ali se s takšnim zakonom strinjate?

#	Odgovor		Št. odg.	%
1	Da		90	51%
2	Ne		69	39%
3	Nimam mnenja		18	10%
	Skupaj		177	100%

Statistika	Vrednost
Povprečje	1.59

Varianca	0.45
Standardna deviacija	0.67
Vseh odgovorov	177

19. V večinsko francosko govoreči kanadski provinci Québec je ameriška veriga hitre prehrane Kentucky Fried Chicken (KFC) svoje ime prevedla v 'Poulet Frit Kentucky' (PFK).

#	Vprašanje	Da	Št. odg.	Ne	Št. odg.	Ne vem	Št. odg.	Št. vseh odgovorov	Povprečje
1	Ali je po vašem mnenju tako prevajanje blagovnih znamk smiselno?	Da	40	Ne	115	Ne vem	22	177	1.90
2	Če bi ta veriga odprla podružnico v Sloveniji, ali naj se imenuje KPP (Kentuckyjski ocrtvi piščanec oz. nekaj temu podobnega)?	Da	45	Ne	105	Ne vem	27	177	1.90
3	Na avtocestnih postajališčih imamo verigo lokalov 'Marché'. Ali bi bilo prav/smiselno, da se ti lokali preimenujejo npr. v 'Tržnica'?	Da	30	Ne	128	Ne vem	19	177	1.94
4	Kaj pa trgovine Drogerie Markt, Turboschuh in Bauhaus? Ali bi bilo prav, da se njihova imena prevedejo v slovenščino?	Da	26	Ne	123	Ne vem	28	177	2.01

Statistika	Ali je po vašem mnenju tako prevajanje blagovnih znamk smiselno?	Če bi ta veriga odprla podružnico v Sloveniji, ali naj se imenuje KPP (Kentuckyjski ocrtvi piščanec oz. nekaj temu podobnega)?	Na avtocestnih postajališčih imamo verigo lokalov 'Marché'. Ali bi bilo prav/smiselno, da se ti lokali preimenujejo npr. v 'Tržnica'?	Kaj pa trgovine Drogerie Markt, Turboschuh in Bauhaus? Ali bi bilo prav, da se njihova imena prevedejo v slovenščino?
Povprečje	1.90	1.90	1.94	2.01
Varianca	0.34	0.40	0.27	0.31
Standardna deviacija	0.58	0.63	0.52	0.55
Vseh odgovorov	177	177	177	177

20. Ali bi morala biti po vašem mnenju imena jedi in pijač, recimo pic in koktajlov, v lokalih v Sloveniji slovenska?

#	Odgovor	Št. odg.	%
1	Da	61	35%
2	Ne	96	55%
3	Ne vem	18	10%

Skupaj		175	100%
--------	--	-----	------

Statistika	Vrednost
Povprečje	1.75
Varianca	0.39
Standardna deviacija	0.63
Vseh odgovorov	175

21. Kako pomembne so za vas naslednje stvari pri izbiri gostinskega lokala?

#	Vprašanje	Zelo pomembno	Precej pomembno	Niti niti	Precej nepomembno	Povsem nepomembno	Št. vseh odgovorov	Povprečje
3	Vrsta ponudbe	109	59	3	2	0	173	1.41
4	Kvaliteta postrežbe	99	62	12	1	0	174	1.51
5	Ambient/notranja ureditev	74	88	12	1	0	175	1.66
8	Drugo	8	9	2	0	0	19	1.68
2	Lokacija	52	105	15	1	2	175	1.83
7	Cene	52	86	35	1	1	175	1.93
6	Spremljevalna ponudba	18	52	68	31	6	175	2.74
1	Ime lokala	0	21	41	70	42	174	3.76

Drugo
parkirišče
klientela
Kvaliteta hrane in pijače
spodobni gostje
ljudje
blišina
gostoljubnost
Kelnarce
kelnarce
čistoča
kajenje
prijazno osebje
odnos do strank
kvaliteta hrane
drugi gostje lokala
Priporočila drugih

kvaliteta hrane
osebje
prijaznost osebja
tale Potratin zakon je idiotski - po avtorjih pač

Statistika	Ime lokala	Lokacija	Vrsta ponudbe	Kvaliteta postrežbe	Ambient/notranja ureditev	Spremljevalna ponudba	Cene	Drugo
Povprečje	3.76	1.83	1.41	1.51	1.66	2.74	1.93	1.68
Varianca	0.91	0.48	0.35	0.42	0.40	0.96	0.57	0.74
Standardna deviacija	0.95	0.70	0.59	0.65	0.63	0.98	0.75	0.86
Vseh odgovorov	174	175	173	174	175	175	175	22

22. Kako pomembne menite, da so drugim ljudem naslednje stvari pri izbiri gostinskega lokala?

#	Vprašanje	Zelo pomembno	Precej pomembno	Niti niti	Precej nepomembno	Povsem nepomembno	Št. vseh odgovorov	Povprečje
7	Cene	72	79	13	3	1	168	1.70
3	Vrsta ponudbe	78	72	16	4	1	171	1.70
4	Kvaliteta postrežbe	71	77	21	1	1	171	1.74
2	Lokacija	56	97	17	1	0	171	1.78
5	Ambient/notranja ureditev	41	87	36	5	1	170	2.05
8	Drugo	1	4	4	0	0	9	2.33
6	Spremljevalna ponudba	23	70	61	14	1	169	2.41
1	Ime lokala	3	35	56	61	15	170	3.29

Drugo
ne vem
kelnarce
čistoča
prijaznost osebja

Statistika	Ime lokala	Lokacija	Vrsta ponudbe	Kvaliteta postrežbe	Ambient/notranja ureditev	Spremljevalna ponudba	Cene	Drugo
Povprečje	3.29	1.78	1.70	1.74	2.05	2.41	1.70	2.33
Varianca	0.91	0.41	0.61	0.55	0.62	0.72	0.55	0.50
Standardna	0.95	0.64	0.78	0.74	0.79	0.85	0.74	0.71

deviacija								
Vseh odgovorov	170	171	171	171	170	169	168	9

23. Če vas neslovenska imena pri lokalih v Sloveniji motijo, navedite, kaj vse vas pri takih imenih moti? (Odključajte vse relevantne postavke.)

#	Odgovor		Št. odg.	%
1	Neslovenska imena lokalov me ne motijo.		73	44%
3	Moti me, če ne vem, kako naj ime izgovorim.		57	35%
4	Moti me, da so tuja (rad bi videl, da so imena lokalov slovenska).		49	30%
2	Moti me, če imena ne razumem, ker jezika imena ne poznam (dovolj dobro).		34	21%
6	Tuja imena me motijo, ker se s tem kaže uslužnost do tujcev.		31	19%
5	Tuja imena me motijo, ker ogrožajo slovenščino.		31	19%
9	Moti me, da: / Tuja imena me motijo, ker:		27	16%
8	Tuja imena spodbujajo tujce, da uporabljajo svoj jezik – odvrača jih od tega, da bi se naučili slovensko.		25	15%
7	Tuja imena me motijo, ker ne maram tujine.		2	1%

Moti me, da: / Tuja imena me motijo, ker:

Ker so lastniki lokalov popolnoma brez idej in loakalov niso sposobni poimenovati v slovenščini.

ker zvenijo Skupajno poceni in brez domišljije

Bi bilo bolj naravno, da so imena slovenska.

Nič nimam proti poimenovanju lokalov/restavracij z uveljavljenimi blagovnimi znamkami. Moti pa me da bi se začele gostilne zaradi fensarije ali uslužnosti do sosednih narodov in tujcev imenovati z neslovenskimi imeni. Minimum, kar bi bilo ustrezno, da vsaj del naziva slovenski npr. Picerija Siciliana.

bi bilo mogoče slovensko ime boljše

so največkrat izraz agrarnega snobizma

so snobovska, ker mislijo, da se slovensko ne sliši dobro...

ponavadi želijo s tujimi izrazi sporočiti svojo originalnost, pridobiti več strank, na nek način manipulirati in vplivati na odločitev. V modi so imena, ki nakazujejo na prestiž, presežek, drugačnost od drugih lokalov, pa čeprav gre za slovenske lastnike, domačo ponudbo...

Moti me, če imajo slovenski lokali itd. tuja imena. Ne motijo me tuja imena tujih podružnic/verig.

so tuja v primerih, ko bi lahko bila popolnoma enakovredno tudi slovenska.

ker mislijo, da so boljše kot so

moti me, kadar je tujih imen prevec in kadar so tam brez posebnega smisla.

zanemarjajo določen segment jezika

Motijo me nova neuvaljavljena imena v tujem jeziku

Novo odprtim lokalom, gostilnam,... ki še nimajo verige lastniki dajo tuja imena.
da uporabljajo tuja imena za napačne tipe lokalov ne more bir oštarija lokal s šankom brez miz in podobno ne more bit IrishPub restavracija s picami
imena privabljaajo posebne pasme ljudi
imam rada izvorna slovenska imena in mislim, da je treba lasten jezik negovati, ohranjati in biti nanj ponosni, je del naše identitete
kažejo na lenobo in pomanjkanje idej za ustvarjanje zanimivih slovenskim imen
Načeloma me ne motijo, a za nekatera bi bilo bolje, da so slovenska, zaradi estetike in z izvirnostjo zbujanja zavesti o lepoti našega jezika
V primeru da je lokal del verige s prepoznavnim imenom, je nekako logično, da se ime ohrani, saj je lažje tudi za potrosnika. Moti me pa, ce je lokal na novo odprt in so lastniki Slovenci, ki se odlocijo za neko tujko, samo zato da bi bili "kul", ekstravagantni in drugacni, ceprav obstaja povsem ustrezna slovenska beseda. Je tudi tako, da so nekatere tuje besede pac simpaticne "na izgovor" in za uho ter se pri potrosniku dobro obnesejo. Z oglasevalskega vidika je potem taksna uporaba imen nekako razumljiva.
Tuja imena me absolutno NE motijo! Pri lokalih in trgovinah, ki spadajo v tuje verige (KFC, Drogeriemarkt...) je takšno preimenovanje popolnoma nedopustno, saj lahko ime lokala tako spremenimo do nerazpoznavnosti. Zdi se mi, da to hudo krši pravice lastnika takšne verige.
tuja imena me motijo, ker kažejo na nizko raven inteligence njihovih lastnikov/ustanoviteljev in ljudi na splošno, ker se jim zdi tuje "nobel" in se ujamejo v take cenene trženjske zanke.
ker menim, da se da najti simpatična, slušno dopadljiva in domiselna imena tudi v slovenščini
Ne moti me, da so imena tudi tuja, saj je Slovenija del Evropske unije, kjer zivi veliko različnih kultur. Tako imamo tudi doma možnost spoznati te kulture in se tako z vzgojo ljudi izognemo morebitni nestrpnosti do tujcev, ki hitro lahko preraste v kaj hujšega.
so odraz brezbržnosti do slovenščine
obstaja v slovenskem jeziku vrsta lepih in privlačnih možnosti za oblikovanje imen

Statistika	Vrednost
Vseh odgovorov	165

24. Če se vam zdi prav, da imajo lokali lahko tudi neslovenska imena, navedite, zakaj. (Odključajte vse relevantne postavke.)

#	Odgovor	Št. odg.	%
2	To se mi zdi prav, ker je to stvar lastnikove svobodne odločitve.	81	50%
4	To se mi zdi prav, ker to odraža odprtost naše družbe.	57	35%
3	To se mi zdi prav, ker to poveča raznolikost imen lokalov.	45	28%
1	To se mi ne zdi prav.	32	20%
6	To se mi zdi prav, ker:	29	18%
5	To se mi zdi prav, ker lahko to lastniku pomaga pri večjem obisku lokala.	22	14%

To se mi zdi prav, ker:

ker ni tako pomembno

se tako ohrani originalno ime firme, ki je prepoznavno po celem svetu (recimo KFC)

v primeru, da gre za originalna imena tujih podjetij...

je prevajanje včasih neprimerno, zavajajoče, nerazumljivo

je jezik živa tvorba

imajo nekateri lokali svetovno uveljavljene blagovne znamke.

samo v primeru, da je to ime firme ki je iz tujine, da se ve, da je podružnica.

zdi se mi prav, če za imenom stoji tudi ustrezna ponudba. Ne bi se mi zdelo prav, da je ime v nasprotju s ponudbo (npr. "pri micki" dobiš klobaso in zelje, v cantini mexicani dobiš mehiško hrano. Narobe bi bilo, da bi se imeni lokalov zamenjali, ker ne bi sledili ponudbi)

so prevodi lahko zelo neposrečeni

se lahko ohrani ime blagovne znamke

za mednarodno uveljavljena imena

kadar gre za tuje ime verige lokalov, ki je že uveljavljeno.

le, če gre za tujo blagovno znamko

ker je blagovna znamka uveljavljena tudi z imenom

Verige postajajo blagovna znamka in jih je nesmiselno prevajati, neumno pa je ime samostojnega lokala v tujem jeziku, npr. corner pub ali fancy bar...

če so to tuje franšizne ali že uveljavljene znamke

le če gre za tujo frančizo, sicer menim, da je prav, da ima lokal slovensko ime.

ker bi želela, da Slovenski gostinski obrati v tujini prav tako ohranijo slovenska imena in ker je, ko potuješ v tujino manj zmešnjave s tujimi gostinskimi objekti (npr: imamo Mcdonald v Sloveniji, ko greš v tujino pa najdeš objekt z istim imenom takoj veš kaj lahko dobiš v tem gostinskem objektu) torej ne moreš misliti, da imata dva različna gostinska objekta s podobnim imenom, eno in isto

Zgolj kadar gre za tujo blagovno znamko, icer pa zagovarjam slovenska imena lokalov.

Tuja podjetja in verige naj obdržijo svoja imena, morda nima smisla sloveniti (pač tuje blagovne znamke), slovenska podjetja pa se mi zdi prav in dobro, da imajo slovenska imena

gre za blagovno znamko

Samo v primeru, če gre za že uveljavljeno oz. znano ime.

če gre za verigo tujih lokalov pri nas, kot npr. Rock cafe. Moje mnenje je, da tujih blagovnih znam ni potrebno prevajati.

so in so bili v sloveniji prisotni tudi drugi jeziki.

ne "ker", temveč kadar gre za tuja podjetja, ki so z imenom prepoznavna v svetu; ne zdi se mi prav, da slovenske lokale poimenujejo s tujimi imeni

samo, če je neka veriga trgovin - npr. Muller

v primeru da je originalno ime iz tujine

ker imamo baje svobodno deželo, v kateri se naši preplačani politikantje ukvarjajo z vsemi osebno omejevalnimi stvarmi, namesto, da bi uredili, da bi bila tale banana country podobna državi!

če je slovenski lokal naj ima še slovensko ime.

Statistika	Vrednost
Vseh odgovorov	162

25. Kako slovenska so po vašem mnenju spodnja imena lokalov?

#	Vprašanje	Popolnoma slovensko	Precej slovensko	Nekje vmes / Niti niti	Precej neslovensko	Popolnoma neslovensko	Št. vseh odgovorov	Povprečje
23	Okrepčevalnica Desetka	152	20	1	1	0	174	1.14
5	Hiša Franko	127	40	8	0	0	175	1.32
31	Pr' sosedu	128	34	8	2	1	173	1.35
21	Pri polnem glažku	116	46	8	2	1	173	1.42
30	Pri polnem glažu	118	43	9	2	2	174	1.43
6	Pr' Jakov Met	99	51	18	4	3	175	1.63
26	Ošterija Brda	82	60	24	7	0	173	1.75
7	Okrepčevalnica Krstič	96	39	27	9	4	175	1.78
12	Petkovšek bar	77	58	29	11	0	175	1.85
22	Gostilna Koratina	55	50	52	12	1	170	2.14
19	Bar Ekran	53	65	37	19	2	176	2.16
14	Kevder	57	55	39	21	3	175	2.19
4	Čarli	55	48	42	23	3	171	2.25
17	Bar Peglezen	45	65	38	22	5	175	2.30
2	Gostišče Aerodrom	33	59	55	24	1	172	2.42
13	Kavarnica Džezva	40	47	41	31	12	171	2.58
9	Pikol	30	27	70	29	16	172	2.85
32	Bar klaja	15	36	84	29	6	170	2.85
34	Restavracija Imperator	16	41	64	48	5	174	2.91
24	Bife Aerodrom	14	47	66	27	21	175	2.97
29	Caffe Kulturni dom	2	30	89	50	3	174	3.13
35	Dizajner bar	12	37	51	57	15	172	3.15
3	Bife Medex	7	36	58	53	17	171	3.22
1	Bife Spahalić	22	22	45	51	32	172	3.28
28	Natura bar	3	32	66	53	18	172	3.30
33	Gostišče Corratina	8	15	62	71	15	171	3.41
15	Snack bar Lublana	1	15	53	66	40	175	3.74
10	Rio	10	14	44	42	63	173	3.77
18	Caffe	3	5	43	77	47	175	3.91

	Aerodrom							
27	Lunch bar Triglav	0	4	44	81	45	174	3.96
25	Cocktail bar	2	8	37	68	60	175	4.01
16	TrueBar	4	3	24	48	92	171	4.29
11	Pizzeria Nobile	2	5	17	53	96	173	4.36
8	Styling bar	1	1	14	67	89	172	4.41
20	Le petit café	0	2	2	16	156	176	4.85

Statistika	Ošterija Brda	Lunch bar Triglav	Natura bar	Caffe Kulturni dom	Pri polnem glažu	Pr' sosedu	Gostišče Corratina	Restavracija Imperator	Dizajner bar
Povprečje	1.75	3.96	3.30	3.13	1.43	1.35	3.41	2.91	3.15
Varianca	0.71	0.61	0.90	0.56	0.56	0.46	0.88	0.99	1.16
Standardna deviacija	0.84	0.78	0.95	0.75	0.75	0.68	0.94	1.00	1.08
Vseh odgovorov	173	174	172	174	174	173	171	174	172

Statistika	Rio	Pizzeria Nobile	Petkovšek bar	Kavarnica Džezva	Kevder	Bar klaja	Snack bar Lublana	TrueBar	Bar Peglezen
Povprečje	3.77	4.36	1.85	2.58	2.19	2.85	3.74	4.29	2.30
Varianca	1.42	0.74	0.84	1.50	1.15	0.86	0.86	0.88	1.15
Standardna deviacija	1.19	0.86	0.92	1.23	1.07	0.93	0.93	0.94	1.07
Vseh odgovorov	173	173	175	171	175	170	175	171	175

Statistika	Caffe Aerodrom	Bar Ekran	Le petit café	Pri polnem glažku	Gostilna Koratina	Okrepčevalnica Desetka	Bife Aerodrom	Cocktail bar
Povprečje	3.91	2.16	4.85	1.42	2.14	1.14	2.97	4.01
Varianca	0.78	1.03	0.22	0.48	0.95	0.17	1.23	0.84
Standardna deviacija	0.88	1.01	0.47	0.69	0.97	0.41	1.11	0.92
Vseh odgovorov	175	176	176	173	170	174	175	175

Statistika	Bife Spahalič	Gostišče Aerodrom	Bife Medex	Čarli	Hiša Franko	Pr' Jakob Met	Okrepčevalnica Krstič	Styling bar	Pikol
Povprečje	3.28	2.42	3.22	2.25	1.32	1.63	1.78	4.41	2.85

Varianca	1.61	0.95	1.04	1.21	0.31	0.79	1.07	0.51	1.38
Standardna deviacija	1.27	0.97	1.02	1.10	0.56	0.89	1.03	0.72	1.17
Vseh odgovorov	172	172	171	171	175	175	175	172	172

26. Katera izmed spodnjih imen so primerna za restavracijo z italijansko prehrano v Sloveniji izven dvojezičnih območij? (Odključajte vsa imena, ki se vam zdijo primerna.)

#	Odgovor	Št. odg.	%
13	Parmezanček	135	79%
4	Pod oljkami	125	73%
1	Boter	111	65%
28	Špageti bar	106	62%
3	Al Capone	89	52%
20	Dolce vita	78	46%
12	Giovanni	72	42%
14	O sole mio	72	42%
2	Calzone	65	38%
26	Vittoria	64	37%
25	Piazza del Papa	63	37%
11	Allegro	62	36%
18	Letni vrt	55	32%
6	Pod zvezdami	51	30%
7	Little Italy	51	30%
5	Trieste	50	29%
23	Mafioso	49	29%
21	Sicily	48	28%
17	Mafiozo	48	28%
16	Sotto le stelle	44	26%
15	Lakotnik	41	24%
22	Soča	31	18%
27	Monte nevoso	28	16%
9	Costa del Sol	25	15%
24	Piramida	20	12%
8	Pri Štajercu	10	6%
19	Kitajski zid	7	4%
10	Paradise lost	5	3%

Statistika	Vrednost
Vseh odgovorov	171

27. Katera izmed spodnjih imen so primerna za restavracijo s kitajsko prehrano v Sloveniji? (Odključajte vsa imena, ki se vam zdijo primerna.)

#	Odgovor	Št. odg.	%
2	Kitajski zid	156	92%
1	Zeleni zmaj	155	91%
18	Jasminov vrt	113	66%
3	Bambus	110	65%
5	Sečuan	100	59%
20	Vroči wok	99	58%
14	Sedeči Buda	88	52%
16	Chinatown	71	42%
12	Chang Xing	68	40%
8	Mao Cetung	63	37%
6	Tibet	60	35%
17	Sichuan	60	35%
19	Suši	57	34%
4	Sake	28	16%
13	Happy Garden	16	9%
15	Piramida	13	8%
11	Pri hrastu	13	8%
10	Pr' Jakov Met	4	2%
7	San Francisco	3	2%
9	Sotto le stelle	3	2%

Statistika	Vrednost
Vseh odgovorov	170

28. Katera izmed spodnjih imen so primerna za restavracijo s slovensko prehrano v Sloveniji izven dvojezičnih območij? (Odključajte vsa imena, ki se vam zdijo primerna.)

#	Odgovor	Št. odg.	%
7	Stari pisker	145	85%
14	Sokol	132	77%
2	Pr' Jakov Met	126	74%
17	Gostilna Pezdirc	124	73%
4	Gurman	117	68%
15	Makalonca	103	60%
20	Nostalgija	93	54%
18	Gostilna pri Jovotu	56	33%

3	Dva zmaja		51	30%
8	Gostišče Krstić		44	26%
13	Zlati feniks		37	22%
12	Boško Buha		28	16%
16	Triglav Lunch bar		20	12%
6	Konoba		14	8%
5	OK Corral		10	6%
9	Bachus		9	5%
10	Vroči wok		8	5%
19	Steak house Vrtojba		7	4%
1	Casa del Papa		5	3%
11	Via Bella		3	2%

Statistika	Vrednost
Vseh odgovorov	171

29. Spodaj so imena picerij v Sloveniji. Odkljukajte vsa imena, ki so po vašem mnenju slovenska.

#	Odgovor	Št. odg.	%
9	Soča	171	99%
3	Naš Hram	166	97%
10	Pr' Pavlet	132	77%
4	Pri Bzku	115	67%
8	Njamy	10	6%
1	Foculus	6	3%
6	Surf	4	2%
12	Romantica	3	2%
11	Siciliana	3	2%
2	Mamma mia	3	2%
7	Gold	2	1%
5	Caffe de Paris	1	1%

Statistika	Vrednost
Vseh odgovorov	172

30. Spodaj so imena picerij v Sloveniji. Odkljukajte vsa imena, ki so po vašem mnenju primerna za picerijo v Sloveniji.

#	Odgovor	Št. odg.	%
---	---------	----------	---

9	Soča		117	72%
3	Naš Hram		106	65%
10	Pr' Pavlet		85	52%
11	Siciliana		83	51%
4	Pri Bzku		82	51%
2	Mamma mia		73	45%
1	Foculus		57	35%
12	Romantica		50	31%
8	Njamy		37	23%
6	Surf		18	11%
7	Gold		15	9%
5	Caffe de Paris		9	6%

Statistika	Vrednost
Vseh odgovorov	162

31. Če bi imeli na izbiro spodnje kitajske restavracije, ki jih ne bi poznali, v katero bi se odločili iti na večerjo (označite z DA) oz. v katero gotovo ne bi šli (označite z NE).

#	Vprašanje	Da	Ne	Skupaj odgovorov	Povprečje
1	Veliki kitajski zid	133	11	144	1.08
2	Beijing	102	30	132	1.23
3	Pri hrastu	54	73	127	1.57
4	Kim Lung	70	49	119	1.41
5	Gostilna Stari Tišler	41	89	130	1.68
6	Izbral bi po izgledu/urejenosti/itd. Pri izbiri gostilne ime zame ne igra vloge.	128	12	140	1.09

Statistika	Veliki kitajski zid	Beijing	Pri hrastu	Kim Lung	Gostilna Stari Tišler	Izbral bi po izgledu/urejenosti/itd. Pri izbiri gostilne ime zame ne igra vloge.
Povprečje	1.08	1.23	1.57	1.41	1.68	1.09
Varianca	0.07	0.18	0.25	0.24	0.22	0.08
Standardna deviacija	0.27	0.42	0.50	0.49	0.47	0.28
Vseh odgovorov	144	132	127	119	130	140

32. Katera imena bi vas motila kot imena kakršnekoli restavracije?

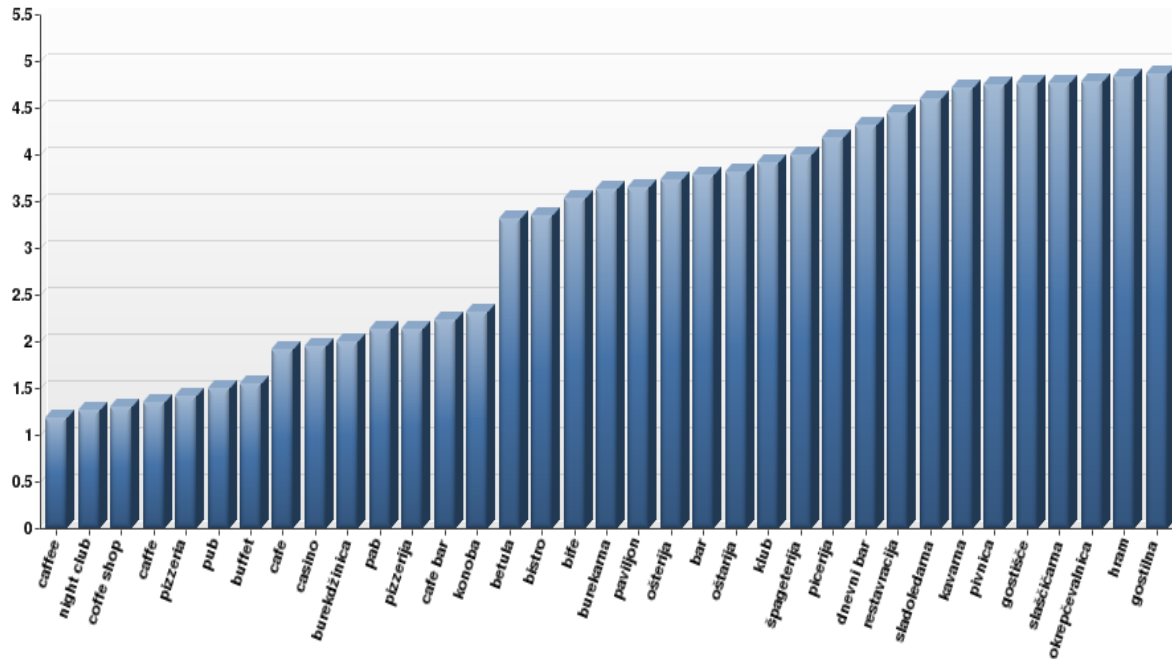
#	Odgovor	Št. odg.	%
---	---------	----------	---

5	Nič od naštetega		54	32%
3	Angakkuq		42	25%
1	Bar Szucsich		26	15%
2	Nycz		26	15%
4	Drugo		22	13%
	Skupaj		170	100%

Drugo
vse troje
vse namerne spakedranke, tudi v stilu g0stilnA
vse našteteto
vsa
vsa zgoraj našteteta
vsa našteteta
adolf hitler, pri pedru, in podobne
vsa neizgovorljiva imena
v bistvu vsa, ki so skoraj neberljiva ...
Aušvic, Hitler, Dachau...
vsa našteteta imena
vsa
vsa
vsa našteteta
Vsa našteteta
Vsa tri našteteta.
vsa od 1 do 3
vsa tri
VSA NAŠTETA
Vsa
vsa 3 našteteta
vsa na -ić, vključno z "kamufiranim" prvim predlogom

Statistika	Vrednost
Povprečje	3.31
Varianca	2.08
Standardna deviacija	1.44
Vseh odgovorov	170

33. Prosim napišite, kako slovenski oziroma neslovenski se vam zdijo naslednji nazivi vrst lokalov.

#	vprašanje	popolnoma neslovensko	še kar neslovensko	nekje vmes/niti niti	še kar slovensko	popolnoma slovensko	Št. Odg.	Povprečje
19	caffee	32	5	1	0	0	38	1.18
34	night club	31	3	2	1	0	37	1.27
18	coffe shop	31	4	0	1	1	37	1.30
16	caffe	27	10	0	1	0	38	1.34
20	pizzeria	25	9	1	0	1	36	1.42
1	pub	26	8	2	1	1	38	1.50
3	buffet	22	11	5	0	0	38	1.55
17	cafe	16	13	6	2	1	38	1.92
33	casino	17	9	9	3	0	38	1.95
35	burekdžinica	19	9	5	1	4	38	2.00
5	pab	9	17	10	2	0	38	2.13
22	pizzerija	9	16	12	1	0	38	2.13
13	cafe bar	11	12	11	3	1	38	2.24
26	konoba	13	8	10	3	3	37	2.32
27	betula	5	3	13	7	9	37	3.32
30	bistro	3	5	12	10	7	37	3.35
4	bife	3	4	11	10	10	38	3.53
10	burekarna	3	4	10	8	13	38	3.63

Statistika	pizzeria	picerija	pizzerija	špageterija	ošterija	oštarija	konoba	betula	hram
Povprečje	1.42	4.18	2.13	4.00	3.73	3.82	2.32	3.32	4.84
Varianca	0.65	0.86	0.66	1.22	1.04	1.45	1.61	1.73	0.31
Standardna deviacija	0.81	0.93	0.81	1.11	1.02	1.20	1.27	1.31	0.55
Št. vseh odgovorov	36	38	38	37	37	38	37	37	37